

Schoolgids

de Klimop

gespecialiseerd (voortgezet) onderwijs

stichting elan

**Schooljaar
2025-2026**

De Klimop GVO

Hoflaan 10
1217 EA Hilversum
035 - 621 16 22
info@klimopschool.net

www.klimopschool.net

Kansen voor de Toekomst

Voorwoord	4
1 De school	5
1.1 Visie	5
1.2 Onze leerlingen	5
1.3 Identiteit	5
1.4 Het gebouw	5
1.5 Organisatie	6
1.6 Gespecialiseerd Onderwijs 4-12 jaar	6
1.7 GVO – Gespecialiseerd Voortgezet Onderwijs 12-18 jaar	6
1.8 Doelgroepenmodel GVO	7
1.9 In- en uitstroomgegevens	8
1.10 Schooltijden	9
1.11 Vakantie- en studiedagen 2025 - 2026	9
1.12 Lesuitval	10
1.13 Schoolverzuim/verlof/leerplichtwet	10
1.14 Luxe verzuim	10
1.15 Buitenschoolse activiteiten	11
1.16 Geen vrijwillige ouderbijdrage	11
1.17 Buitenschoolse opvang	11
1.18 Leerlingenvervoer	11
2 Onderwijs	12
2.1 Visie op GVO onderwijs	12
2.2 Fasering	12
2.3 Schooldiploma	13
2.4 Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)	13
2.5 Leerroute	14
2.6 Aanbod	15
2.7 Leerlingvolgsysteem	15
2.8 Groepsplan	16
2.9 Vakgebieden	16
2.10 Subsidies	19
2.11 Stages	21
2.12 Praktijkdag	21
3 Geef me de 5	22
3.1 Wat is 'Geef me de 5'	22
3.2 Basishouding	22
3.3 De 5 pijlers van de Geef me de 5 methodiek	22
4 Ondersteuningsaanbod	24
4.1 Zorgsysteem	24
4.2 Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)	25
4.3 Hoorrecht leerlingen	25
4.4 Groeps- en leerlingbesprekingen	25
4.5 Commissie van Begeleiding (CvB)	25
4.6 Multidisciplinair overleg (MDO)	26
4.7 Toestemming onderzoek en bewaren gegevens	26
4.8 Gezag, omgang met gescheiden ouders	26
4.9 Sociale veiligheid	26
4.10 Veiligheid en direct ingrijpen	26
4.11 Externe partners	27

5 Ouders	28
5.1 Samenwerking met ouders	28
5.2 Informatievoorziening over het onderwijs en de school	28
5.3 Informatie aan gescheiden ouders	29
5.4 Ouderavonden	29
5.5 Ouderbetrokkenheid	29
5.6 Medezeggenschapsraad – MR	29
5.7 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad - GMR	30
6 Regels en Regelingen	31
6.1 Algemene Schoolregels	31
6.2 Bedrijfshulpverlening (BHV)	31
6.3 Preventiemedewerker	31
6.4 Klachtenregeling	31
6.5 Vertrouwenspersonen	32
6.6 Stroomschema bij klachten	33
6.7 Meldplicht seksueel geweld	33
6.8 Privacy & AVG	33
6.8 Beveiligingscamera's	33
6.9 Rookvrije school	33
6.11 Kledingvoorschriften	34
6.12 Medische handelingen en medicijngebruik	34
6.13 Time-out, schorsen en verwijderen	34
6.14 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	35
6.15 Aandachtsfunctionaris	35
6.16 Handle with care	36
6.17 Verzekeringen	36
6.18 Sponsoring, giften, schenkingen	36
7 Bestuur en team	37
7.1 Bestuur	37
7.2 Team	37
8 Kwaliteit en ontwikkeling	40
8.1 Schoolplan en jaarplan	40
8.2 Doelen voor schooljaar 2025-2026	40
8.4 Kwaliteitszorg binnen school	41
8.5 Opbrengstgericht werken	41
8.6 Professionalisering	41
9 Aanmelden	42
9.1 Welke leerlingen bezoeken de Klimop?	42
9.2 Oriëntatie	42
9.3 Aanmelden	43
9.4 Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)	43
9.5 Regelen leerlingenvervoer	43
10 Contactgegevens	44
10.1 Algemeen	44
10.2 Samenwerkingsverband regio Gooi en Vechtstreek	44
10.3 Externe partners	44

de Klimop

gespecialiseerd (voortgezet) onderwijs

stichting elan

de Klimop

gespecialiseerd (voortgezet) onderwijs

stichting elan

Contactgegevens

De Klimop

Hoflaan 10

tel: **035 - 621 16 22**

Directeur:

Miriam Lugtenberg

tel: **035 - 621 16 22**

1217 EA Hilversum

info@klimopschool.net

m.lugtenberg@elanscholen.nl

website school:

www.klimopschool.net

website stichting Elan:

www.stichtingelan.nl

Wilt u reageren?

Als u nog een aanvulling heeft voor onze schoolgids of een vraag, dan horen we dit graag. Alle protocollen en beleidsstukken zijn te vinden op onze schoolsite of in te zien op school.

Voorwoord

Beste ouder(s)/verzorger(s),

Voor u ligt de schoolgids van de Klimop, een kleine, overzichtelijke en warme school voor leerlingen die zeer moeilijk leren. Op onze school mogen kinderen zichzelf zijn. Er is aandacht voor kinderen met speciale ondersteuningsbehoeften die nét dat beetje meer nodig hebben. Wij bieden zowel gespecialiseerd onderwijs (GO) als gespecialiseerd voortgezet onderwijs (GVO). Onze leerlingen in de leeftijd van 4 tot 20 jaar hebben problemen met leren, zelfredzaamheid en sociale vaardigheden.

Zij kunnen moeilijk lerend zijn vanwege een verstandelijke beperking of omdat ze extra hulp en structuur nodig hebben. De Klimop is de eerste Geef me de 5-school in Nederland. Werken met Geef me de 5 zorgt voor structuur en duidelijkheid.

De Klimop valt onder stichting Elan. We werken nauw samen met de samenwerkingsverbanden in de regio en met de andere gespecialiseerde (basis)scholen om ons heen. Hiermee zorgen we voor een dekkend netwerk van passend onderwijs binnen de regio Gooi en Vechtstreek. De Klimop heeft een stevige en erkende positie binnen de regio én daarbuiten.

In deze gids laten we zien waar De Klimop voor staat. We vertellen hoe wij werken, hoe de sfeer op school is, en welke zorg en ondersteuning wij kunnen bieden. Daarnaast staat in deze gids ook praktische informatie. Denk bijvoorbeeld aan schooltijden, vakantieregelingen, de aanmeldingsprocedure, uitstroomgegevens en contactgegevens van belangrijke personen of organisaties. De schoolgids geeft u een duidelijk overzicht van de school en is als handig naslagwerk te gebruiken.

De schoolgids verschijnt jaarlijks. Naast de schoolgids geven we ook jaarlijks een schoolkalender uit. Hierop staan de onze activiteiten, vakantie-dagen en studiedagen, net als de belangrijkste contactgegevens.

Maar kennismaken op papier is natuurlijk anders dan zelf ervaren hoe het er op onze school aan toe gaat. We nodigen u dan ook van harte uit om een afspraak te maken met de directie.

Wij wensen u veel leesplezier en hopen dat u hiermee een goed beeld krijgt van onze school.

Miriam Lugtenberg
Directeur

1

De school

1.1 Visie

Door de talenten van onze leerlingen te ontwikkelen, helpen we hen zo zelfstandig mogelijk te worden. Daarbij zijn vooruitgang en werkplezier belangrijke doelen. De school is van ons allemaal. We werken samen met de ouders/verzorgers van onze leerlingen. Als team werken wij professioneel samen vanuit een positieve basishouding en communicatie. We delen elkaars problemen en komen samen tot oplossingen. Ieder teamlid staat altijd stil bij zijn eigen handelen.

De visie en missie van alle scholen van stichting Elan is:

“Iedereen wil leren, wij zorgen dat dit kan!”. Uitgaand van de specifieke onderwijsbehoefte van ieder kind geven we hun een sterke basis. Van daaruit kunnen ze hun talenten optimaal ontwikkelen en zich voorbereiden op de maatschappij. Onze gezamenlijke kernwaarden zijn:

1.2 Onze leerlingen

De Klimop is een school voor zeer moeilijk lerende kinderen, vaak met een IQ tussen de 50 en 70. Leerlingen met een IQ tussen 70 en 80 zijn in enkele gevallen welkom, als blijkt dat zij onder hun niveau presteren en extra ondersteuning nodig hebben om tot leren te kunnen komen.

Het merendeel van onze leerlingen komt vanuit het gespecialiseerd (basis) onderwijs of stapt over vanuit het Praktijkonderwijs omdat de ondersteuningsvraag groter is dan het Praktijkonderwijs kan bieden. Er zijn ook leerlingen die (tijdelijk) in een behandelcentrum zijn geweest en terugkeren naar onderwijs.

De Klimop heeft een regiofunctie waardoor ook leerlingen uit de ruime regio rond Hilversum onze school bezoeken.

1.3 Identiteit

De Klimop is van oorsprong een christelijke school, maar we zijn toegankelijk voor alle geloofsrichtingen. Ons aanbod is erop gericht dat alle leerlingen en ouders/verzorgers zich erkend en herkend voelen gezien vanuit onze gezamenlijke waarden en normen. We maken voor ons levensbeschouwelijk onderwijs gebruik van methodes die passen binnen het brede aanbod van burgerschapsonderwijs.

1.4 Het gebouw

De school ligt in een ruim opgezette, groene en veilige wijk van Hilversum. Het gebouw stamt uit de jaren 50 en is volledig gemoderniseerd. Het straalt licht, rust en ruimte uit. Voor de GVO-klassen zijn er naast de normale klaslokalen ook praktijklokalen waar de leerlingen praktische vaardigheden kunnen inoefenen. De structuurklas (GVO accent) zit op een aparte gang op de 1e verdieping. Het GO bevindt zich in een aparte vleugel op de begane grond van de school.

1.5 Organisatie

De Klimop heeft een Gespecialiseerd Onderwijs (GO) en Gespecialiseerd Voortgezet Onderwijs (GVO) afdeling. In totaal zitten er ruim 50 leerlingen in het GO en ruim 50 leerlingen in het GVO. Voor alle leerlingen geldt dat ze op Zeer Moeilijk Lerend (ZML) niveau functioneren.

Hieronder ziet u een visuele weergave van onze school:

1.6 Gespecialiseerd Onderwijs 4-12 jaar

Het GO bestaat uit vijf groepen. Er zijn 4 reguliere GO ZML-groepen waar de leerlingen gespecialiseerd onderwijs krijgen passend bij hun ontwikkelingsniveau en ondersteuningsbehoefte. Elke groep heeft een dubbele bezetting. Daarnaast is er ook 1 accentgroep waar leerlingen met een zwaardere ondersteuningsvraag opgevangen worden.

In schooljaar 2025-2026 is er een kleine groep GO5 (11-12 jaar) die samen met de GVO A1 groep een combinatiegroep vormen.

1.7 GVO – Gespecialiseerd Voortgezet Onderwijs 12-18 jaar

Het GVO bestaat uit 5 groepen, waarvan 1 structuurgroep. De reguliere groepen hebben 1 leerkracht en assistenten voor de praktijkvakken. Net als in het GO zijn in de GVO accentgroep dagelijks een leerkracht en een assistent aanwezig.

In het GVO hebben we A groepen, voor leerlingen met een uitstroombestemming richting (beschutte) Arbeid, een A/D groep gericht op uitstroom richting (arbeidsmatige of taakgerichte) Dagbesteding en een Accent groep, dit is de structuurgroep voor leerlingen die veel ondersteuning nodig hebben.

In het GVO werken we met drie verschillende fases.

Fase 1: Start GVO, leeftijd 12-14 jaar, gericht op wonen en onderzoeken waar interesses liggen.

Fase 2: Start interne (facilitaire) stage (14-15 jaar), om leerlingen voor te bereiden op hun stage.

Fase 3: Start externe (begeleide) stage, praktijkklas, gericht op uitstroom (16+ jaar).

In hoofdstuk 2.2 wordt dit uitgebreid uitgelegd.

Bij de indeling in alle GVO-groepen houden we rekening met de fase waarin een leerling zit, de ondersteuningsbehoeften, de leerroute en de verwachte uitstroombestemming.

Onze doelstelling is om toe te werken naar een passende plek als ze 18 jaar zijn. Er zijn leerlingen die de Klimop eerder verlaten omdat het onderwijs niet langer aansluit op hun behoeften of omdat ze een entree-traject op het ROC kunnen starten.

Het is ook mogelijk dat leerlingen op de Klimop blijven tot ze 20 jaar zijn. Dit gebeurt bij leerlingen die op onze school nog verder kunnen groeien en leren. Dit gaat altijd in overleg met het samenwerkingsverband, aangezien zij de toelaatbaarheidsverklaring moeten afgeven.

1.8 Doelgroepenmodel GVO

Hieronder staat het doelgroepenmodel voor het GVO van de Klimop weergegeven. Wij bieden de leerroutes aan die in de witte kolommen staan. De grijze kolommen zijn leerroutes die wij niet standaard aanbieden. Hier nemen wij ook geen leerlingen op aan. Gedurende de schoolcarrière kan blijken dat een leerling op- of afstroomt. We bepalen dan in overleg met de ouders of de Klimop nog het passende onderwijs kan bieden door middel van een maatwerk programma.

Leerroute	1**	2**	3	4	5***	
Ontwikkelingsleeftijd (SEO) *	0-2 jaar	2-5 jaar	5-8 jaar	8-12 jaar	12-16 jaar	
Totaal IQ	< 20	20 - 34	35 - 55	55 - 69	70 - 89	
Didactisch functioneringsniveau *	FN < M1	FN < M3	FN E3-E4	FN M5-E6	Referentieniveau 1F/ onderdelen 2F	
Leerstandaard *	Plancius niveau 1-6 VSO niveau 2	VSO Niveau 5	VSO Niveau 9	VSO Niveau 12	VSO Niveau 12/14	VSO niveau 14/ Streven naar eindtermen VO
Ondersteuningsbehoefte t.a.v.						
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	
Leren en ontwikkelen	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	
Communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	
Zelfredzaamheid	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	
Uitstroombestemming	Belevingsgerichte dagbesteding	Taakgerichte en activerende <u>dagbesteding</u>	Arbeidsmatige dagbesteding	(<u>beschutte</u>) Arbeid	Arbeid met certificaten MBO Entree	

* Op moment van uitstroom

** Sinds schooljaar 2019-2020 neemt de Klimop geen leerlingen meer aan van leerroute 1 en 2

*** Indien wenselijk wordt deze leerroute richting MBO Entree ook op de Klimop geboden

1.9 In- en uitstroomgegevens

Het leerlingenaantal van de Klimop (GO en GVO) ligt momenteel tussen de 100-110. Onze maximale capaciteit ligt op 110 leerlingen.

Dit zijn de leerlingenaantallen van de afgelopen jaren:

Jaar	Aantal leerlingen
01-10-2021	89
01-02-2022	94
01-02-2023*	98
01-02-2024	101
01-02-2025	103

*Vanaf 2022 is vastgesteld dat de officiële teldatum op 1 februari valt.

Zoals ieder jaar heeft een aantal leerlingen de school verlaten en zijn er leerlingen toegelaten.

Tussentijdse instroom in schooljaar 2024-2025

Aantal leerlingen	
3	GO
2	GVO

Instroomgegevens per 01-08-2025

Aantal leerlingen	
7	GO
5	GVO

Uitstroom GVO schooljaar 2024-2025

Aantal leerlingen	Uitgestroomd naar:
2	GVO de Klimop
-	(Verhuizing) naar andere school voor GO
1	(Verhuizing) naar andere school voor G(V)O
-	Naar praktijkonderwijs
-	Leerplichtonthefing
-	(Verhuizing) naar buitenland

Duiding schoolverlaters

Onze ambitie is dat 75% van de leerlingen uitstroomt op of boven het gestelde uitstroomperspectief zoals beschreven in het OPP. Vorig schooljaar heeft 100% van de leerlingen dit behaald. We zijn tevreden over deze uitstroom. Hieruit blijkt dat ons onderwijsaanbod en onze voorbereiding op de volgende stap goed aansluiten bij onze leerlingen.

Afgelopen schooljaar ging 1 leerling van leerroute 3 naar dagbesteding. Dit past bij de ondersteuning die hij nodig heeft. Op deze plek kan hij zich blijven ontwikkelen. Hierdoor is er in de toekomst de mogelijkheid om over te stappen naar (beschut) werk. Onze ambitie is om meer leerlingen in leerroute 4 te laten uitstromen naar (beschut) werk. Hiervoor zijn passende plekken nodig en die zijn beperkt in onze regio. Als school zijn we hierover actief in gesprek met de gemeente. Voor leerlingen die uitstromen naar beschut werk hebben we het aanbod uitgebreid met de mogelijkheid om praktijkverklaringen (MBO1) te behalen. Dit vergroot hun kansen op de arbeidsmarkt. Deze mogelijkheden passen bij onze leerlingen die leerroute 4 volgen.

Een tussentijdse overstap van GVO naar Praktijkonderwijs komt ook voor. Deze leerlingen hebben korttijdig geprofiteerd van het intensieve ondersteuningsaanbod van het gespecialiseerd onderwijs en kunnen daarna verder op het Praktijkonderwijs. In nauw overleg met de Praktijk-school kijken wij welke leerlingen dit aankunnen en wat er voor nodig is om een goede bestendige overstap te maken.

Overstap van GVO naar mbo-entree behoort nu ook tot de mogelijkheden. Om dit te voor elkaar te krijgen hebben we nu leermiddelen voor referentieniveau 1F taal en rekenen in huis. We onderhouden goed contact met het ROC Hilversum zodat we voor een warme overdracht kunnen zorgen. Zo zorgen we voor een soepele overstap en goede begeleiding van de leerling. Jaarlijks zijn er 1 of 2 leerlingen die deze overstap maken. Ook dit jaar is 1 leerling naar het ROC gegaan.

De keuze om leerlingen langer op het GVO te houden, blijkt succesvol. Leerlingen stroomden vroeger rond 18 jaar uit, de afgelopen jaren verschuift dit naar 19 en 20 jaar. Door de onderwijstijd met 1 of 2 jaar te verlengen, kunnen we leerlingen langer begeleiding en stages bieden. Op deze manier kunnen enkele leerlingen wél naar een (beschutte) werkplek overstappen en niet naar dagbesteding gaan. Dit gaan we nu vaker inzetten.

We proberen altijd te voorkomen dat een leerling eerder dan gepland het onderwijs verlaat. Soms kan dat niet anders, bijvoorbeeld als school niet voldoende zorg kan bieden, als het leren stopt of als de veiligheid van andere leerlingen in gevaar is. In dergelijke gevallen is school niet langer een passende plek. Door goede samenwerking met het Sherpa-onderwijsteam en de samenwerkingsverbanden, blijven we zoeken naar creatieve oplossingen.

1.10 Schooltijden

In de wet is vastgelegd hoeveel uren onderwijs kinderen moeten ontvangen. Voor het GO zijn dit 940 lesuren op jaarbasis, voor het GVO zijn dit 1000 lesuren. Deze uren worden verdeeld over 40 schoolweken. Wij hanteren een 5 gelijke dagen schoolmodel.

Omdat veel van onze leerlingen van het GO en GVO gezamenlijk gebruik maken van het leerlingenvervoer moeten de schooltijden grotendeels gelijk zijn. Onze jongere leerlingen uit het GO (tot 12 jaar) maken hierdoor meer onderwijsuren dan wettelijk verplicht. We compenseren dit deels door een aantal extra vrije dagen. Het GVO gaat dagelijks 5 minuten langer naar school om zo aan de wettelijke 1000 uur te komen, ook zij maken meer uren dan wettelijk verplicht waardoor het GVO net als het GO 3 compensatiedagen heeft.

Schooltijden GO Klimop

	Van:	Tot:
Maandag	8:30	14:15
Dinsdag	8:30	14:15
Woensdag	8:30	14:15
Donderdag	8:30	14:15
Vrijdag	8:30	14:15

Schooltijden GVO Klimop

	Van:	Tot:
Maandag	8:30	14:20
Dinsdag	8:30	14:20
Woensdag	8:30	14:20
Donderdag	8:30	14:20
Vrijdag	8:30	14:20

1.11 Vakantie-en studiedagen 2025-2026

	Van:	Tot:
Herfstvakantie	18-10-2025	26-10-2025
Kerstvakantie	20-12-2025	04-01-2026
Voorjaarsvakantie	21-02-2026	01-03-2026
Goede vrijdag en Paasmaandag	03-04-2026	06-04-2026
Meivakantie	18-04-2026	03-05-2026
Bevrijdingsdag	05-05-2026	05-05-2026
Hemelvaartsweekend	14-05-2026	17-05-2026
Pinksterweekend	23-05-2026	25-05-2026
Zomervakantie	04-07-2026	16-08-2026

Studiedagen: GO en GVO

Donderdag 25 september
 Woensdag 5 november
 Dinsdag 17 maart
 Maandag 4 mei
 Vrijdag 3 juli

Compensatiedagen GVO (12-20 jr)

Vrijdag 19 december
 Vrijdag 30 januari
 Maandag 15 juni

1.12 Lesuitval

We doen ons best om de lesuitval te beperken. Voor vervanging bij ziekte en studieverlof kijken we binnen onze school naar de meest passende oplossing. Als er geen leerkracht beschikbaar is, kunnen we kiezen voor een andere collega die bekend is met de regels en afspraken binnen onze school, zoals een onderwijsassistent, leraarondersteuner, de intern begeleider of psycholoog/orthopedagoog. In geval van nood is het mogelijk de groep te verdelen. De leerlingen nemen dan hun eigen lesstof mee naar de andere groep, zodat ze op deze dag gewoon onderwijs kunnen volgen. Bij ziekte van een leerkracht sturen we de leerlingen in principe niet naar huis. In sommige gevallen kan in het belang van het kind voor worden gekozen om wel thuis te blijven. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders/verzorgers.

1.13 Schoolverzuim/verlof/leerplichtwet

Ziekte of tandarts-/doktersbezoek

Is uw kind ziek? Meld dit dan vóór 8.30 uur telefonisch bij de school of stuur de leerkracht een bericht via Parro. Ook een bezoek aan dokter, tandarts of specialist moet u op deze manier doorgeven. De school voert een actief beleid in het voorkomen van schoolverzuim. Als kinderen afwezig zijn zonder afmelding, bellen we naar huis. Is een leerling vaker ongeoorloofd afwezig, dan vindt er een gesprek tussen ouders/verzorgers en school plaats. Wanneer er geen verbetering optreedt, nemen we contact op met de leerplichtambtenaar.

Bijzonder verlof

De Leerplichtwet bepaalt dat elke leerling die op school is ingeschreven de school ook daadwerkelijk bezoekt. De directeur mag bij 'gewichtige omstandigheden' verlof geven, maar niet meer dan tien dagen per schooljaar.

Gewichtige omstandigheden zijn:

- Ernstige ziekte, overlijden of begrafenis van bloedverwanten of hun partners
- Huwelijk van familie (eerste/tweede/derde graad) of een 12,5-, 25-, 40-, 50-jarig huwelijksfeest
- Verhuizing
- Gezinsuitbreiding
- Feestdagen voor leerlingen met een ander geloof (bijv. Suikerfeest)

Wilt u verlof voor uw kind aanvragen? Dien dan zo vroeg mogelijk een schriftelijk verzoek in bij de directeur. Het formulier hiervoor kunt u hieronder downloaden. Verlof voor vakantie buiten de reguliere schoolvakanties om wordt niet toegestaan.

1.14 Luxe verzuim

In de leerplichtwet is een naam bedacht voor afwezigheid vlak voor en na een vakantie: 'luxeverzuim'. Luxeverzuim moeten de school altijd melden bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). School mag alleen bij hoge uitzondering verlof geven vlak voor of na een vakantie. Een voorbeeld hiervan is verlof om een begrafenis bij te wonen. Onder luxe verzuim vallen ook vakanties buiten de reguliere schoolvakanties. Dit is niet toegestaan.

1.15 Buitenschoolse activiteiten

Excursies

Zowel de leerlingen van het GO, als de leerlingen van het GVO gaan een aantal keren op excursie. Dit kan zijn een museumbezoek, de bibliotheek, een theater of een natuurbestemming.

Schoolreis

Jaarlijks gaan alle leerlingen van het GVO op schoolreis. Daarvoor zoeken we een passende bestemming. Er is een afwisseling in bestemmingen met een sportief, creatief of cultureel programma. De kosten voor de schoolreisjes betalen we vanuit het schoolbudget. We kijken daarom kritisch naar de kosten zodat we zo slim mogelijk met de financiële middelen omgaan.

1.16 Geen vrijwillige ouderbijdrage

De scholen van stichting Elan vragen geen vrijwillige ouderbijdrage. In het kader van kansengelijkheid willen we dat alle leerlingen mee kunnen doen aan schoolactiviteiten zonder dat ouders/verzorgers extra geld kost.

Omdat alle kosten die we vroeger uit de ouderbijdrage betaalden nu uit het schoolbudget komen, kijken we creatief en kritisch kijken hoe we een passend aanbod kunnen blijven bieden. Het bestuur heeft aangegeven dat de gekozen activiteiten moeten passen bij het schoolse karakter. Dat wil zeggen dat de uitgaven moeten bijdragen aan onderwijsdoelen. Wat dit inhoudelijk betekent en hoe wij dit voor de Klimop inzetten bespreken we met de ouderraad en medezeggenschapsraad.

1.17 Buitenschoolse opvang

Voor GVO leerlingen bestaat ook de mogelijkheid voor buitenschoolse opvang. Binnen ons schoolgebouw biedt Sherpa 4 dagen in de week, op studiedagen en in vakanties, naschoolse zorgopvang aan. Dit is in de vertrouwde omgeving van de leerlingen en met begeleiders die de regels en afspraken van de school goed kennen. Naast deze vorm van zorgopvang biedt Sherpa ook andere zorg op maat, b.v. in de thuissituatie.

Sherpa

www.sherpa.org

Andere partijen waar we mee samenwerken zijn:

Het zandkasteel

www.hetzandkasteel-zorg.nl

Zorg in beweging

www.zorginbeweging.nl

1.18 Leerlingenvervoer

Veel leerlingen van de Klimop reizen met leerlingenvervoer. Dit leerlingenvervoer wordt georganiseerd door de gemeente. Wij maken afspraken met de vervoerders over een goede overdracht van de leerlingen tussen school en de vervoerder. Vanaf het moment dat de leerlingen zijn overgedragen aan de chauffeur is de school niet meer verantwoordelijk voor de leerlingen.

Bij afwezigheid van de leerlingen informeren de ouders/verzorgers zelf het vervoersbedrijf, zodat deze niet voor niets thuis of op school komt. Aanvragen voor leerlingenvervoer moeten ouders/verzorgers indienen bij hun gemeente.

2

Onderwijs

2.1 Visie op GVO onderwijs

Het GVO-onderwijs is gericht op de toekomst. Wonen, werken en vrije tijd zijn de belangrijkste thema's. Het lesprogramma wordt hierop aangepast. Arbeidstoeileiding is een vast onderdeel van het onderwijsaanbod om de leerlingen een plek op de arbeidsmarkt te bieden. Om dit te kunnen realiseren werken we in 3 fases.

2.2 Fasering

Fase 1: Dit is een oriënterende fase. De leerling kijkt waar zijn interesses liggen. De praktijkvakken zijn gericht op wonen en vrije tijd.

Fase 2: Deze fase is gericht op het voorbereiden op het stagelopen. De praktijkvakken zijn nog steeds gericht op wonen maar ook meer op het oriënteren op interesses voor stages. In deze fase gaat de leerling interne stages lopen.

Fase 3: Deze fase is gericht op het vinden van een passende uitstroomplek. De leerling volgt één dag in de week de praktijkdag. Deze dag is gericht op werknemersvaardigheden voor arbeidsmatige dagbesteding of (beschutte) arbeidsplek. In deze fase gaat de leerling externe stages lopen.

2.3 Schooldiploma

Leerlingen van het GVO kunnen hun schoolcarrière afsluiten met een diploma. In het schooldiplomareglement staat vastgesteld waar een leerling aan moet voldoen om een diploma te ontvangen. Er is een diploma voor uitstroomprofiel dagbesteding en een diploma voor uitstroomprofiel arbeid. Voorwaarden voor het ontvangen van een schooldiploma zijn:

1. **Voldoende aanwezig:** De leerling is in het laatste schooljaar niet meer dan 5% van de tijd zonder toestemming afwezig geweest.
2. **Compleet portfolio:** Dit is een verzameling van bewijsstukken die laat zien welke ontwikkeling de leerling heeft doorgemaakt. Ook maken deze stukken duidelijk welke onderdelen de leerling beheerst en op welk niveau. Met het portfolio kan de leerling een beeld schetsen van zichzelf, zijn of haar wensen en wat hij of zij kan.
3. **Diplomagesprek:** Wanneer de leerling aan voorgaande twee onderdelen voldoet, krijgt de leerling een uitnodiging voor het diplomagesprek. In dit gesprek geeft de leerling een presentatie aan de ouders/verzorgers, de mentor en een lid van de diplomacommissie. In deze presentatie laat de leerling zien: 'wie ben ik', 'wat kan ik' en 'wat wil ik'. De leerling presenteert het portfolio binnen zijn of haar mogelijkheden. Tijdens het diplomagesprek bespreken we voor de leerling belangrijke momenten in de ontwikkeling.

2.4 Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Bij binnenkomst op de Klimop stellen we binnen 6 weken een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Dit gebeurt op basis van de gegevens die op dat moment beschikbaar zijn.

Het OPP is de inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling voor een langere periode. Hiermee delen we de leerlingen, aan de hand van het doelgroepenmodel, in op verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling (we volgen hoe het kind zich ontwikkelt in denken en leren), didactische ontwikkeling (de leerontwikkeling), werkhouding/leren-leren en zelfredzaamheid). We kijken per leerling hoeveel ondersteuning nodig is op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Daarnaast houden we rekening met zaken die de leerling beschermen of juist tegenhouden. Het indelen op verschillende ontwikkelingsgebieden gebruiken we om te bepalen welke leerroute een leerling gaat doorlopen. En wat de verwachte uitstroombestemming is. In het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) worden zowel de leerroute als de verwachte uitstroombestemming officieel vastgelegd. Het OPP wordt jaarlijks met ouders/verzorgers en leerling besproken, de ouders/verzorgers tekenen voor het handlingsdeel. Per leerling kijken we of zij bij dit gesprek aanwezig zijn, of dat we de ontwikkeling op een andere manier met de leerling bespreken. De ontwikkeling van de leerling op de verschillende domeinen is goed zichtbaar in de OPP-trap. Hierin is te zien volgens welke leerroute de leerling zich ontwikkelt.

2.5 Leerroute

Een leerroute is een pakket met doelen, die per leerjaar zijn gebundeld. Hierdoor wordt gelijk helder wat een leerling dit schooljaar én aan het einde van de schoolperiode moet beheersen om door te kunnen stromen naar de bestemming die de school met de leerling denkt te kunnen bereiken. Daarmee biedt het de leerkracht een handvat om het onderwijs planmatig en doelgericht vorm te geven en is het een geschikt instrument voor afstemming en communicatie tussen school, ouders en leerling.

Kijkend naar het uitstroomperspectief onderscheiden wij 3 leerroutes. Op dit moment bieden wij op het GVO wel leerroute 2 aan maar nemen geen nieuwe leerlingen in leerroute 2 aan

Leerroute 2	Leerroute 3	Leerroute 4 *)
Uitstroom: Taakgerichte en activerende dagbesteding	Uitstroom: Arbeidsmatige dagbesteding	Uitstroom: (Beschutte) arbeid
Activiteiten in een verzorgende, veilige situatie. Activiteiten gericht op eigen ontwikkeling, oefening en behoud van vaardigheden.	Arbeidsmatige activiteiten. Werk/taken gericht op productie en resultaat, met beperkte vereisten en werkdruk en niet loonvormend.	Ongecertificeerde arbeid met loonwaarde. Met de inschatting dat de leerling (eenvoudige) werkzaamheden zal kunnen verrichten in loonvormende arbeid op de arbeidsmarkt, maar niet een volledig kwalificerend diploma kan behalen.
Intensieve ondersteuningsbehoefte	Voortdurende ondersteuningsbehoefte	Regelmatige ondersteuningsbehoefte.

*) Voor leerlingen die in leerroute 4 zitten en een incidentele ondersteuningsbehoefte hebben en op meerdere vakgebieden een verdiepingsarrangement krijgen geboden, is het mogelijk om een leerroute richting ROC-Entree te volgen.

2.6 Aanbod

Op de Klimop werken we met combi-klassen. Om te zorgen dat leerlingen voldoende instructietijd hebben, werken we in de klas met maximaal drie niveaus.

Basisaanbod GVO

Het onderwijs op het GVO is verdeeld rond de drie hoofdthema's: werken, wonen en vrije tijd. De leerlingen krijgen, afhankelijk van de leerroute, datgene aangeboden wat zij nodig hebben voor hun toekomstig werk, wonen en vrijetijdsbesteding. Leerlingen die in de toekomst een plek krijgen binnen een dagbesteding, hebben immers een heel andere onderwijsbehoefte dan leerlingen die een plek krijgen in een vrij bedrijf.

Differentiëren

Alle leerlingen doen mee aan de groepsinstructie. Daarna gaan de leerlingen de leerstof zelfstandig of in groepjes verwerken. Voor leerlingen die voor een vakgebied een intensief of verdiept arrangement hebben, is er de mogelijkheid om te differentiëren.

Streefplanning

Het niveau van het aanbod wordt bepaald aan de hand van onderstaande streefplanning.

Kalender leeftijd *	13	14	15	16	17	18	19
Leerroute 4	10 M4E4	10 E4	11 E4M5	11 M5	12 M5E5	12 M5E5	12 E5
Leerroute 3	7 M3E3	7 E3	8 E3M4	8 E3M4	9 M4	9 M4	9 M4
Leerroute 2	4 E2	4 E2	4 E2	5 E2M3	5 E2M3	5 E2M3	5 E2M3

* Het streefniveau wordt bepaald aan de hand van de kalenderleeftijd die de leerling aan het eind van het schooljaar heeft bereikt.

2.7 Leerlingvolgsysteem

We monitoren in hoeverre de leerling zich ontwikkelt volgens de streefplanning van de vastgestelde leerroute. Om deze ontwikkeling te kunnen volgen en het onderwijs hier zo goed mogelijk op af te stemmen maken we gebruik van de volgende hulpmiddelen:

- Leerlijnen-Leerlingvolgsysteem (LVS) in ParnasSys
- niet-methode toetsen: zoals CITO-VSO toetsen en IEP-toetsen
- Aurecool

Leerlijnen-Leerlingvolgsysteem (LVS) in ParnasSys

In het Leerlijnen-Leerlingvolgsysteem (LVS) noteert de leerkracht twee keer per jaar welke doelen in de afgelopen periode zijn behaald. Met dit leerlingvolgsysteem kunnen we goed zien of de leerling de doelen heeft behaald volgens het streefniveau. Dit bespreekt de leerkracht met ouders/verzorgers en leerling in februari en juni tijdens het OPP-gesprek.

Niet-methode-toetsen

Aan het eind van het schooljaar worden de niet-methode toetsen afgenomen. Afhankelijk van het niveau van het lesaanbod kunnen dit zijn: IEP (spelling en technisch lezen), CITO VSO-dagbesteding (rekenen en mondelinge taal) of CITO VSO-Arbeid (rekenen en begrijpend lezen).

Aurecool

Met behulp van dit meetinstrument volgen we de leerlingen op sociaal emotioneel gebied. De lijsten worden 2x per jaar ingevuld, in november en mei. De informatie gebruiken we bij de evaluatie van het OPP en de vastgestelde ondersteuningsbehoefte.

2.8 Groepsplan

Twee keer per jaar stellen we een groepsplan op voor onderstaande vakgebieden. Daarbij maken we gebruik van doorlopende ZML-leerlijnen. In dit groepsplan omschrijft de leerkracht het onderwijsaanbod aan de leerlingen in de groep voor een periode van een halfjaar en voor een bepaald vak. In het plan staat welke aanpak en acties de leerkracht inzet om de gestelde doelen te halen.

In alle fases krijgen de leerlingen rekenen, (schriftelijke en mondelinge) taal, leren-leren en sociaal gedrag. Ook de vakken muziek, cultuureducatie, gym, levensbeschouwing, actief burgerschap en wereldoriëntatie staan in alle fases op het onderwijsprogramma.

De vakken huishoudkunde, techniek, tuin, koken, fietstechniek, Engels en seksuele vorming bieden we alleen in bepaalde fases aan.

2.9 Vakgebieden

Taal

Onder taal verstaan we schriftelijke en mondelinge taal.

Communicatie en woordenschat zijn de basis voor het leren. Leerlingen zijn de hele dag omgeven door taal en communicatie. De school wil voor hen een stimulerende en uitdagende omgeving zijn. We willen dat zij voldoende (mondelinge en schriftelijke taal beheersen om zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij deel te kunnen nemen. In de omgang met de leerlingen zijn de leerkrachten zich bewust van het aangepaste taal-aanbod dat iedere leerling nodig heeft. In ons ZML-onderwijs gebruiken we veel picto's en ander beeld om de taal te ondersteunen. Binnen dit domein valt ook de ontwikkeling van Nederlands als tweede taal (NT2).

Schriftelijke taal

Onder schriftelijke taal valt: technisch en begrijpend lezen (maar ook begrijpend luisteren), spelling en schrijven.

Technisch en begrijpend lezen

We maken gebruik van de leesaanpak 'motiverend lezen'. Lezen gaat beter als kinderen er plezier in hebben. Bij 'motiverend lezen' verbinden we daarom de techniek van het lezen steeds met leesbegrip en leesbeleving. We zorgen voor een omgeving die leerlingen uitnodigt om te lezen.

Daarbij bieden we allerlei leesactiviteiten aan met verschillende leesmaterialen, zoals boeken, tijdschriften, handleidingen, en andere leesstof uit het dagelijks leven.

Bij de eerste stappen in taal en lezen maken we gebruik van de leesmethode 'Lezen moet je dóén' ('pictolezen').

Voor het leren lezen hebben we de methode 'Veilig leren lezen kim-versie', waarbij we het Blokjesmodel als lesmodel gebruiken.

Voor leerlingen die verder zijn in het leesproces is er een integrale aanpak, waarbij meerdere onderdelen van het lezen samenkomen. Vanuit gemotiveerd lezen maakt de leerling leeskilometers, en doet zo leeservaring op. Het is de bedoeling om te lezen met een doel, kennis op te doen en om een grotere woordenschat te krijgen. Daarom is het leesbegrip verweven in andere vakken en het liefst een langere tijd rondom een thema.

We maken hierbij gebruik van Blink lezen. Deze thema's zijn gekoppeld aan de thema's van wereldoriëntatie.

Spelling

Bij spelling in het aanvankelijk leesproces maken we gebruik van de methode Spelling langs de lijn gekoppeld aan de methode Veilig Leren Lezen. Bij spelling in het gevorderd leesproces maken we gebruik van de methode Spelling langs de lijn.

Schrijven

De leerlingen bij ons op school leren te schrijven in het blokschrift.

Mondelinge taal

Mondelinge taal betreft: woordenschat, zich presenteren, sociale communicatie en communicatievaardigheden op de werkvloer.

Er is ook aandacht voor de leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben (NT2). We gebruiken hierbij het programma Horen, Zien en Schrijven.

Rekenen

Bij het rekenonderwijs aan ZML-leerlingen ligt de focus op het leren oplossen van alledaagse situaties waarbij mensen moeten rekenen. Het rekenonderwijs op de Klimop is erop gericht dat de leerlingen rekenvaardigheden leren die ze nu en later nodig hebben. We bieden ze activiteiten in situaties die ze herkennen uit hun eigen dagelijks leven. Het belangrijkste doel is ervoor zorgen dat ze kunnen rekenen in situaties die daarom vragen – functioneel rekenen –, dit versterkt hun zelfredzaamheid. Leerlingen leren de getallen, sommen maken, meten, wegen, klokkijken en rekenen met geld. Het is belangrijk dat de leerlingen merken dat ze met datgene wat ze leren tijdens de rekenactiviteiten, beter kunnen meedoen in de maatschappij. We gebruiken de methode Rekenboog met extra ondersteuning vanuit de methode Numicon. De methode Rekenboog is er vooral op gericht de leerlingen te leren rekenen door middel van activiteiten die zoveel mogelijk herkenbaar zijn uit het dagelijks leven. De school heeft een grote voorraad ondersteunende materialen in huis om het rekenonderwijs betekenisvol te maken.

Voor leerlingen van leerroute 4 hebben we de aanvullende methode Op weg naar 1F van Deviant. Deze rekenmethode is geschikt voor leerlingen in het GVO. Ze oefenen met reken en leren wanneer ze het kunnen gebruiken. Dit vergroot hun zelfstandigheid.

Extra aandacht is er voor omgaan met geld. We gebruiken hiervoor de methode Schatbewaarder. Ook volgen de leerlingen het interactieve lesprogramma 'Hoe word je rijk?' van Money Start. Dit lesprogramma is gemaakt voor leerlingen tussen de 14 en 18 jaar en moet voorkomen dat ze financiële schulden maken.

Wereldoriëntatie

Hieronder verstaan we de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie, natuurkunde, maatschappelijk verhoudingen, staatsinrichting en burgerschap. We gebruiken hiervoor de methode Blink wereld. Deze methode heeft duidelijke digibord lessen en praktische opdrachten. We kunnen dit vak op een natuurlijke manier aanbieden, waardoor het heel geschikt is voor onze doelgroep.

Leren leren

De leerlingen leren het gedrag aan dat nodig is om te leren. Dit leren ze door bij verschillende vakken te werken aan doelen die horen bij de 5 categorieën: taakaanpak, uitgestelde aandacht/hulp vragen, zelfstandig (door)werken, samenwerken en reflecteren.

Denk hierbij aan doelen als: voert twee taken achter elkaar uit met behulp van een planner, hanteert de afgesproken regels om problemen op te lossen (bijvoorbeeld hulp vragen aan medeleerling of leerkracht, opzoeken), werkt 15 minuten zelfstandig aan een taak, werkt samen in duo's aan een activiteit die beperkt overleg vraagt, zoekt een fout op als de leerkracht vraagt nog eens goed te kijken.

Vorbereiding op dagbesteding en arbeid VDA

De leerlingen leren het gedrag dat nodig is bij dagbesteding en arbeid. Het betreft doelen op het gebied van communicatie, werkhouding en zelfredzaamheid. Deze doelen staan centraal bij de interne en externe stages, praktijkdag en mentorles. Tijdens mentorles wordt gebruik gemaakt van de methode 'Werken aan stage en loopbaan'.

Sociaal gedrag

Niet alle leerlingen ontwikkelen bepaalde vaardigheden op sociaal, emotioneel en communicatief gebied. Met behulp van het digitaal meetinstrument Aurecool brengen we de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerling in kaart. Met Aurecool kijken we naar het gedrag van leerlingen om te zien hoe ver ze zijn in hun sociale en emotionele ontwikkeling. We kijken dan naar autonomie, relatie en competentie.

Autonomie ('Dit ben ik') betekent dat je in staat bent je eigen keuzes te maken binnen de grenzen van onze maatschappij. Om dit te kunnen moet je jezelf kennen, weten wat je wil, regels snappen en je er aan (kunnen) houden.

Relatie draait om de sociale ontwikkeling ('De ander en ik'). Sociale ontwikkeling is het leren omgaan met anderen op een manier die door mensen in de betreffende omgeving/ maatschappij als passend wordt ervaren.

Competentie is het vermogen om op grond van kennis, vaardigheden, talent en houding een passende taak of functie goed uit te voeren. Bin-

nen deze hoofdcategorie Competentie ('Dit kan ik') staat 'leren leren' centraal.

Vanuit Aurecool stellen we doelen op die de leerlingen leren op passende wijze om te gaan met eigen gevoelens en wensen en leren we ze respectvol en verantwoordelijk om te gaan met anderen.

Het werken aan deze doelen gebeurt niet alleen tijdens de lessen sociale vaardigheid (SOVA) maar gedurende de hele dag.

Levensbeschouwing/godsdienstonderwijs

Voor onze lessen levensbeschouwing maken wij gebruik van de methode 'Hemel en aarde'. In deze methode brengen Bijbelverhalen het gesprek op gang over gewoonten, gebruiken, waarden en normen. Hierbij wordt ook de link gelegd naar verschillende culturen. De vieringen die wij op school houden, geven deze verhalen een extra betekenis.

Burgerschap

De Klimop doet veel aan burgerschapsvorming. We zien burgerschap als: 'De bereidheid en het vermogen deel uit te maken van de gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren'. Met burgerschapsvorming willen we zorgen dat leerlingen voldoende basiskennis, houdingen en sociale vaardigheden krijgen, om zo goed te kunnen functioneren in de samenleving. 'Goed functioneren' betekent actief meedoen, je medeverantwoordelijk voelen, een bijdrage leveren aan de leefomgeving en bereid zijn democratisch te handelen. De Klimop verstaat onder 'volwaardig burgerschap': leerlingen opleiden en stimuleren een actieve rol te vervullen als kritisch burger t.a.v.

- Democratie: 'Wat zijn mijn rechten en plichten als burger?'
- Participatie: 'Wat kan ik doen om de samenleving te verbeteren?'
- Identiteit: 'Wie ben ik en wat is mijn rol in de maatschappij?'

Burgerschapsvorming is geen apart vak, maar is een vanzelfsprekend onderdeel van meerdere vakken. Het zit altijd verweven in de lessen van wereldoriëntatie Blink, de godsdienstmethode Hemel en Aarde, en de lessen sociale vaardigheden. Democratisch burgerschap leer je alleen door het te doen, dus zit het veel in praktische activiteiten in school en

buiten school. De eerste belangrijke stap is de onderlinge omgang met medeleerlingen op de school. Ook de stage (zowel intern als extern) en werken tijdens de praktijkdag maken hier onderdeel van uit.

Om burgerschapsvaardigheden te meten, stellen we op vaste momenten in hun schoolcarrière vast in hoeverre leerlingen de gestelde doelen uit de leerlijnen hebben behaald.

Cultuureducatie

Cultuureducatie is voor onze leerlingen belangrijk; het stimuleert de sociaal-emotionele vorming en ontwikkelt een talent bij ieder kind. Juist de leerlingen die moeite hebben met leren, hebben veel baat bij cultuureducatie. Die talenten willen we ontwikkelen door zoveel mogelijk vormen van cultuur aan bod te laten komen. Schooljaar 2020-2021 zijn we gestart met een vierjarenplan vanuit de volgende pijlers: erfgoededucatie, kunsteducatie en media-educatie.

De thema's uit het vierjarenplan zijn:

2022-2023 Cultureel erfgoed + tentoonstelling in de school.

2023-2024 Film + filmvoorstelling van eigen gemaakte films in het MCO.

2024-2025 Beeldende vorming + tentoonstelling in en om de school.

2025-2026 Drama/Dans + voorstelling in de gymzaal of een theater.

Het jaarlijks thema sluiten we af met een feestelijke activiteit die bij het thema past.

Bewegingsonderwijs

We willen onze leerlingen leren gezond te leven en goed te bewegen. Een gezonde geest zit tenslotte in een gezond lichaam. In de bewegingsonderwijslessen leren de kinderen motorische vaardigheden en spelonderdelen. Ook oefenen ze met sociale vaardigheden zoals wachten op je beurt, winnen en verliezen, en omgaan met uitdagingen.

De Klimop heeft moderne gymzaal in de school. Leerlingen hoeven dus niet over straat om naar de les te komen.

Voor de bewegingsonderwijslessen hebben we een vakleerkracht bewegingsonderwijs. GVO leerlingen krijgen 2keer per week 45 minuten les. Er wordt bij de indeling van de groepen rekening gehouden met de fysieke mogelijkheden van de leerlingen.

Muziek

Stichting Elan heeft een eigen vakleerkracht muziek. Zij komt op alle GO-scholen van de stichting en ook op het GVO van de Klimop. Onze leerkracht heeft ervaring met diverse muziekinstrumenten en weet dit met veel enthousiasme over te brengen op de leerlingen. Eén keer per twee weken krijgen de leerlingen klassikale lessen waarbij muziek luisteren, muziek beleven en muziek maken centraal staan. Ook is er voor individuele leerlingen de mogelijkheid om de beginselen van gitaar of keyboardspel te oefenen.

Seksuele vorming

De lessen seksuele vorming zijn bedoeld om leerlingen te begeleiden en te ondersteunen. Hiermee willen we ze leren om verantwoorde keuzes te maken op het gebied van seks en relaties. Onze leerlingen verschillen hierin niet van hun leeftijdsgenoten op reguliere scholen. Ze gaan vriendschappen aan, worden verliefd en hebben seksuele gevoelens. En ook zij hebben vragen over seksualiteit. Alle leerlingen krijgen speciale lessen die ontwikkeld zijn door de Rutgers, het onafhankelijke expertisecentrum seksualiteit in Nederland. Twee leerkrachten van de Klimop zijn hierin geschoold. Voor deze lessen maken we groepen van leerlingen uit verschillende klassen die sociaal-emotioneel van vergelijkbaar niveau zijn. De lessen voor jongens en voor meiden zijn apart.

Projecten

Door het jaar heen wordt er aan meerdere projecten gewerkt. Vast terugkerende feesten en projecten zijn: Kinderboekenweek, Sinterklaas, Kerst, Pasen en cultuurprojecten.

Praktijkvakken

Techniek: De leerlingen leren technische handelingen op een goede en veilige manier uit te voeren. De focus ligt op houtbewerking. Ze leren het juiste gereedschap te kiezen en te gebruiken. Aan de orde komen verder: aftekenen, meten, schilderen, schuren, verschillende verbindingstechnieken, boren en zagen.

Fietstechniek: De leerlingen leren onder meer banden plakken, de ketting erop leggen, een wiel vervangen en zadelhoogtes verstellen. Ook leren ze het juiste gereedschap te kiezen en veilig te gebruiken.

Koken: De leerlingen leren zoveel mogelijk zelfstandig te koken binnen hun mogelijkheden. In de kooklessen leren ze onder meer: snijden, schillen, koken, bakken, schoonmaken, een recept lezen, inhoud meten en wegen.

Huishoudkunde: De leerlingen leren persoonlijke en huishoudelijke verzorging zo zelfstandig mogelijk uitvoeren. Het volgende komt onder andere aan de orde: persoonlijke verzorging, ramen lappen, strijken, was vouwen, bed opmaken, vegen en stofzuigen.

Tuin: Op school hebben we een tuin en een kas waarin de leerlingen leren om de tuin te onderhouden. In de tuin en kas houden ze zich bezig met: gazononderhoud, snoeien, wieden, spitten, schoffelen, vegen, harken, bladblazen, kruiwagen rijden, zaaien, poten en oogsten. Ook leren ze het juiste gereedschap te kiezen en veilig te gebruiken.

2.10 Subsidies

Europees Sociaal Fonds (ESF)

Het Europees Sociaal Fonds is een fonds van de Europese Unie, dat ervoor wil zorgen dat leerlingen van het praktijkonderwijs en Gespecialiseerd Voortgezet onderwijs door het volgen van in- en externe stages of cursussen/opleidingen een grotere kans hebben op het vinden van een baan.

De Klimop maakt gebruik van de gelden van het Europees Sociaal Fonds om extra begeleiding vanuit school te kunnen bieden bij externe stages en daarmee op een vertrouwde en veilige manier vaardigheden in te oefenen in de echte wereld. Deze begeleiding is van groot belang om een stage succesvol te laten zijn.

Een plek op de arbeidsmarkt voor iedereen.
Dat is één van de speerpunten van Europa.

Basisvaardigheden subsidie

Voor de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025 hebben we subsidie aangevraagd op basisvaardigheden. We kregen deze toegekend op de onderdelen: NT2 aanbod en digitale vaardigheden. De gelden zijn ingezet voor de volgende doelen:

- Personele inzet om leerlingen op deze onderdelen te begeleiden
- Opstellen van een visie en schrijven van beleid
- Aanschaf passend lesmateriaal
- Scholing van personeel

In schooljaar 2023-2025 is de grote focus geweest op NT2. Er zijn passende lesmaterialen uitgezocht en lessen aangeboden om leerlingen extra te ondersteunen. Deze zijn ingevoerd in de school. In schooljaar 2024-2025 lag de grote focus op digitale geletterdheid. De organisatie Digiwijzer heeft met ons een plan gemaakt om zo te komen tot een goede visie en een passend aanbod voor onze doelgroep, dat is gericht op actief meedoen in de maatschappij. In schooljaar 2025-2026 gaan we dit toepassen. Digiwijzer blijft betrokken.

Subsidie Gezonde school

Jaarlijks vragen we de subsidie voor Gezonde school aan. Hiermee hebben we extra middelen om te investeren in een gezonde schoolomgeving (denk aan de schooltuin), het eten van gezonde voeding, gastlessen over gezond gedrag en materialen voor bewegingsonderwijs.

Subsidie Jeugd Educatiefonds.

Vanuit het Jeugd Educatiefonds krijgen we financiële middelen om het schoolfruit te bekostigen voor de leerlingen. Door deze financiële bijdrage hebben we de afgelopen jaren onze leerlingen veel diverse fruitsoorten laten proeven en eten. Naast het schoolfruit hebben we het beschikbare geld ook gebruikt voor de kooklessen op school en de winter- en zomerpakketten die de leerlingen mee naar huis kregen.

2.11 Stages

Interne stages - Fase 2

Als een leerling 14 jaar begint hij of zij met een de basis interne stage binnen onze school. De leerling krijgt verschillende taken waaronder:

- Was ophalen en brengen
- Was opvouwen
- Fietsen en karren buiten- en binnenzetten
- Oud papier ophalen in de klassen en kantoren
- Vaatwasser in- en uitruimen

Interne facilitaire stage Als een leerling 15 jaar wordt, start hij of zij met de facilitaire stage. De leerling leert dan op professionele wijze de school schoon te maken. Op deze manier werkt de leerling aan werknemersvaardigheden om zich zo voor te bereiden op het werken op een toekomstige uitstroomek.

Externe stages - Fase 3

Externe begeleide stage: Als een leerling 16 jaar wordt, start hij of zij met de externe begeleide stage van de praktijkdag. De leerling gaat dan in een kleine groep onder begeleiding van de praktijkdagdocent naar een stageplek buiten de school. Voorbeelden hiervan zijn: Albert Heijn, Erfgoediersspeeltuinen, Tuinderij Land en Boschzigt, Brasserie de Wisseloord en meedraaien met een onderhoudsbedrijf.

Externe stage: Als een leerling 17 jaar wordt, start de externe stage. Deze stages hebben als doel:

- Werknemersvaardigheden opdoen
- Passende uitstroomek vinden
- Onderzoek naar de talenten van de leerling
- Duidelijk krijgen welke ondersteuning de leerling nodig heeft

In deze uitstroomekfase moet er veel geregeld worden. De stage- en uitstroomekcoördinator en schoolmaatschappelijk werker informeren de ouders/verzorgers hier uitgebreid over.

2.12 Praktijkdag

In fase 3 gaat de leerling één dag in de week naar de praktijkdag. Doel van de praktijkdag Kennis en (werknemers)vaardigheden opdoen in verschillende werkomgevingen. Dit is gericht op de uitstroomek naar passende dagbesteding of (beschutte) arbeid. Het doel is dus kennis en ervaring opdoen. Dit is geen officiële opleiding waar leerlingen certificaten kunnen behalen.

Hoe ziet de praktijkdag eruit? De praktijkdagen die wij bieden op de Klimop zijn:

- Horeca
- Groen
- Techniek
- Detailhandel

Op een praktijkdag zijn maximaal 8 tot 10 leerlingen aanwezig. De leerkracht en assistent kunnen hen zo voldoende begeleiding geven. Dit maximum is er ook vanwege de veiligheid, want de leerlingen werken met machines, gereedschap of vuur. Bovendien bieden de werkplekken in praktijklokalen ruimte voor maximaal 8 leerlingen. Behalve praktische kennis en vaardigheden staan hier ook de werknemersvaardigheden centraal. Dit zijn vaardigheden zoals: samenwerken en overleggen, procedures en instructies opvolgen, plannen en organiseren, kwaliteit leveren, omgang met collega's en leidinggevende en taakaanpak. In de praktijkdag bieden we ook een externe begeleide stage aan. Afhankelijk van de stage zijn dat 4 tot maximaal 6 leerlingen (zie stages). De praktijkdag duurt een hele dag en is een vaste dag in de week. Op dit moment is dit de vrijdag.

3

Geef me de 5

Geef me de 5
licentieorganisatie

3.1 Wat is 'Geef me de 5'

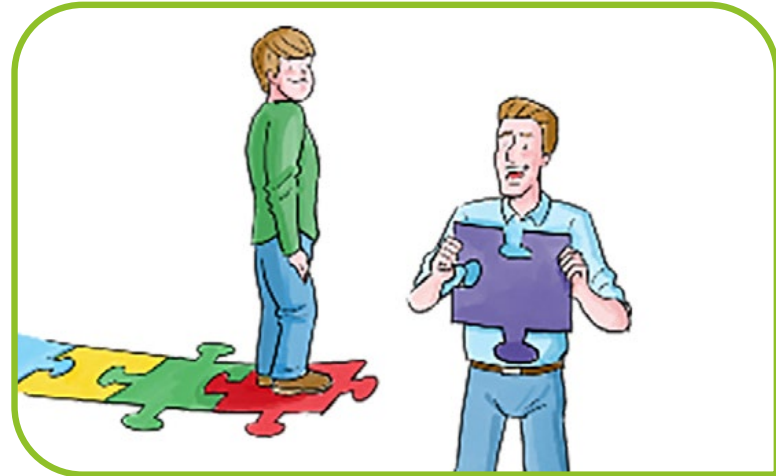
De Klimop is sinds 2014 een officieel erkende Geef me de 5-school, zelfs de eerste van Nederland die volledig werkt volgens de visie en aanpak van Geef me de 5. Dit is zichtbaar in de inrichting van de school, in het voorspelbare onderwijsaanbod en in het taalgebruik van het onderwijspersoneel richting de leerlingen. Hieronder geven we uitleg over Geef me de 5 inhoudt.

Geef me de 5

Een goed pedagogisch klimaat is een belangrijke voorwaarde om leerlingen te kunnen laten leren. De Klimop is een Geef me de 5-school, waar duidelijkheid en voorspelbaarheid vooropstaan. De methodiek is in eerste instantie ontwikkeld voor mensen met autisme, maar biedt voor al onze leerlingen veel duidelijkheid.

Werken met Geef me de 5 zorgt voor duidelijkheid op de 5: wie, wat, waar, hoe en wanneer. Deze duidelijkheid – in alles en altijd – geeft de leerlingen rust. Zo is het voor de leerling mogelijk om zich beter op het leren te richten en daardoor verbeteren de leerresultaten.

3.2 Basishouding

De basishouding is dat wij in alle gevallen op zoek gaan naar de oorzaak van het gedrag van de leerling. Dit doen we door de leerling met respect te behandelen, zonder te veroordelen en door de signalen en uitingen serieus te nemen. We denken vanuit een positieve houding, en van daaruit stimuleren en motiveren we de leerling. We zijn gedreven en bieden de leerling de duidelijkheid die hij of zij nodig heeft.

We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen!

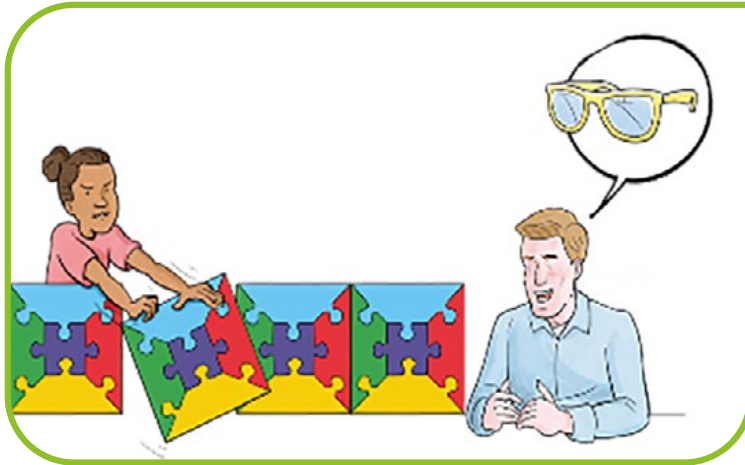
Daarmee zijn we geloofwaardig en betrouwbaar voor de leerling en zijn ouders/verzorgers.

3.3 De 5 pijlers van de Geef me de 5 methodiek

De methodiek is gebouwd op 5 pijlers:

1. Gedrag begrijpen
2. Positief contact
3. Basisrust creëren
4. Problemen oplossen
5. Ontwikkeling bevorderen

Gedrag begrijpen

We gaan altijd terug naar de oorzaak van het gedrag. We verdiepen ons in de manier van denken van de leerling. Wat wil hij of zij zeggen met het gedrag en wat heeft de leerling nodig om wél te kunnen luisteren?

Positief contact

We gaan ervan uit dat de leerling goed wil doen. We zorgen er zoveel mogelijk voor dat de leerling begrijpt en zich door ons begrepen voelt. Als we het gedrag begrijpen, kunnen we op de juiste manier afstemmen. Daarmee is de basis voor positief contact gelegd.

Basisrust creëren

Taakstructuur

We bekijken wat de behoefte van de leerling is als het gaat om duidelijkheid over de schooldag. Waar nodig zorgen we voor een structuur op maat, zodat de leerling daarmee in het schoolsysteem kan meedraaien. De leerling doet aan de hand daarvan zo zelfstandig mogelijk zijn of haar werk en het 'kliergedrag' verdwijnt. Zo ontstaat er ruimte voor de andere leerlingen.

Problemen oplossen

We gaan altijd terug naar de oorzaak van het probleem of conflict door goed door te vragen op de 5 (wie, wat waar, wanneer en hoe), eventueel met tekeningen als ondersteuning.

Wanneer nodig zetten we de volgende stappen in:

- Time-in: de leerling gaat naar een rustplek in de eigen groep)
- Time-out: de leerling gaat naar een rustplek op een andere plek in school
- Afsprakenmap: gemaakte afspraken worden bewaard in een map zodat de leerling ze terug kan zien.

Ontwikkeling bevorderen

We willen graag dat de leerling zich ontwikkelt, zoals elk ander kind. Dat de leerling ontdekt wie hij of zij zelf is, sociale contacten aangaat en een 'gewoon' leven kan leiden. We helpen zijn of haar 'ik' te ontwikkelen. Dit helpt om van persoonsafhankelijk naar structuurafhankelijk te gaan en uiteindelijk zo zelfstandig mogelijk te worden. Met andere woorden: naast de leerling klaarstomen voor de maatschappij, leren we ook te leven in plaats van te overleven.

4

Ondersteunings- aanbod

4.1 Zorgsysteem

Op de Klimop is leerlingenzorg erg belangrijk. De leerlingen van de Klimop hebben aanvullende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.

De leerlingenzorg is ingedeeld in drie niveaus, die we ondersteuningsniveaus noemen. Deze ondersteuningsniveaus zijn zichtbaar in de driehoek hiernaast.

Ondersteuningsniveau 1

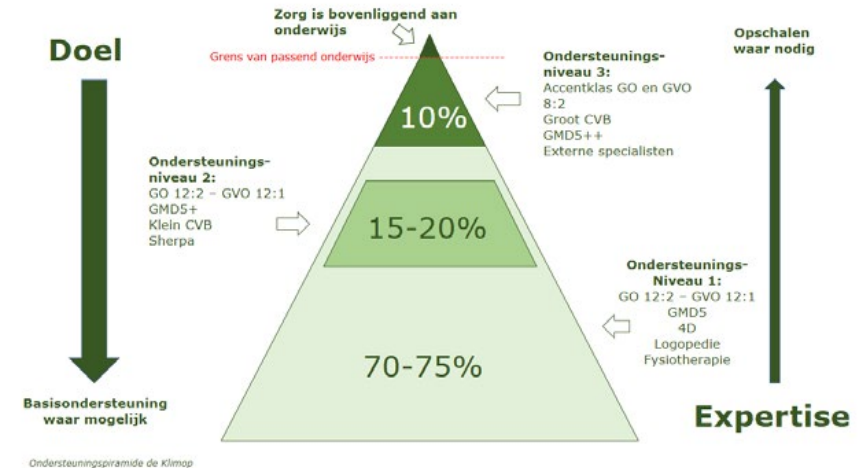
basisondersteuning

Ondersteuningsniveau 2

basisondersteuning + toegevoegde zorg en expertise

Ondersteuningsniveau 3

zeer intensieve ondersteuning binnen de groep + toegevoegde expertise

In de **basisondersteuning** bieden we goed onderwijs (pedagogisch en didactisch). Daarbij is de methodiek van Geef me de 5 leidend is en van grote meerwaarde. Het merendeel van onze leerlingen – zo’n 70-75 % – valt binnen het basisondersteuning.

Voor een kleinere groep leerlingen (10-15%) is **basisondersteuning nodig, met ondersteuning van deskundigen** binnen de school. De leerling wordt dan besproken in de Commissie van Begeleiding, en het is mogelijk om het scholenteam van Sherpa toe te voegen binnen de eigen groep.

Voor een nog kleinere groep leerlingen (<10 %) is **zeer intensieve ondersteuning nodig**. Deze leerlingen komen in de structuurklas met minder leerlingen en meer ondersteuning. Deze groep leerlingen krijgt ook meer ondersteuning door externe deskundigen, bijvoorbeeld de jeugdarts en gespecialiseerde organisaties van buiten de school. Het doel is altijd om binnen ongeveer 2 jaar af te schalen naar intensief of basisondersteuning.

Wanneer blijkt dat de aandacht van onderwijs verschuift naar zorg, is onderwijs niet langer passend voor de leerling. We kijken dan samen met de ouders/verzorgers wat een passende zorgplek is.

4.2 Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Voor alle leerlingen op de Klimop stellen we een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Het OPP is een hulpmiddel om stap voor stap aan doelen te werken. Het document geeft aan welke uitstroombestemming – en welk uitstroomniveau – de leerling kan bereiken en hoe de school hem of haar daarin begeleidt. De weg daarnaartoe is de leerroute. In de leerroute komen cognitieve leerlijnen en de sociaal-emotionele leerlijnen samen. Deze leerroute geeft houvast voor het plannen van het onderwijs. In het OPP staan ook de ondersteuningsbehoeften beschreven. Hiermee is het een geschikt hulpmiddel voor de afstemming en communicatie tussen school, ouders/verzorgers en de leerling. Het OPP wordt jaarlijks met ouders/verzorgers en de leerling besproken, de ouders/verzorgers tekenen voor het handelingsdeel.

4.3 Hoorrecht leerlingen

Hoorrecht betekent dat leerlingen mogen meepraten over beslissingen die over hen gaan. Ze mogen vertellen wat zij nodig hebben om zich op school te ontwikkelen. Binnen het ZML-onderwijs betekent dit maatwerk, omdat niet alle leerlingen de woorden kunnen vinden om zich te uiten. We zoeken samen met de medewerkers en ouders/verzorgers naar creatieve oplossingen, zodat de leerlingen hun mening kunnen geven. Vaak maken we hiervoor gebruik van beeld.

Hoe werkt het hoorrecht op de Klimop:

Het hoorrecht geeft leerlingen de kans om mee te praten over het OPP en te zeggen wat ze ervan vinden. Dit is belangrijk, want vaak weten leerlingen zelf ook goed wat ze nodig hebben. Ze kunnen zeggen wat ze prettig vinden en wat juist niet.

Hun mening geldt dus bij:

- Het maken van het plan (OPP).
- Besprekingen over het plan.
- Beslissingen over hoe het nu verder moet.

4.4 Groeps- en leerlingbesprekingen

Tijdens het schooljaar is er nauw overleg tussen de leerkracht, intern begeleider, psycholoog/orthopedagoog en andere ondersteuners binnen de school. Bij de start van het schooljaar, halverwege het schooljaar en aan het einde van het schooljaar vinden groeps- en leerlingbesprekingen plaats. Tijdens deze besprekingen bekijken we de vorderingen van de groep en van alle leerlingen. Het doel van dit gesprek is de ontwikkeling van leerlingen goed te volgen en zo snel mogelijk te signaleren of extra inzet/ondersteuning nodig is. Dit kan bijvoorbeeld een observatie zijn om meer inzicht in de situatie te krijgen of om de aanpak beter af te stemmen op wat de leerlingen nodig hebben.

4.5 Commissie van Begeleiding (CvB)

Alle scholen voor gespecialiseerd onderwijs in Nederland hebben een Commissie van Begeleiding (CvB). De CvB bestaat uit de directeur, intern begeleider, psycholoog en/of orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker en (op uitnodiging) jeugdarts. De CvB heeft drie kerntaken:

1. De CvB bespreekt en monitort het OPP van alle leerlingen.
2. Vragen van leerkrachten (gericht op hun eigen handelen of met zorg over een leerling) worden besproken in de CvB.
3. De CvB denkt mee over extra ondersteuning als er zorgen en problemen zijn rondom een leerling.

Op de Klimop werken we met een klein CvB en een groot CvB. Het klein CvB komt elke twee weken bij elkaar om de lopende leerlingenzorg te bespreken. Het groot CvB komt eens in de 6 weken bij elkaar en behandelt de intensieve leerlingenzorg. In het groot CvB vindt alle besluitvorming plaats, zoals toelating van leerlingen, veranderen van het uitstroomprofiel en inzet van hulp buiten de school. Als de CvB een leerling bespreekt, wordt er een casemanager aan de leerling gekoppeld. Deze zorgt voor de coördinatie van de ondersteuning en heeft nauw contact met de leerkracht. Ouders/verzorgers krijgen het altijd te horen wanneer de CvB een leerling bespreekt, en ze worden op de hoogte gehouden door de leerkracht. Alle leerlingen van de Klimop komen periodiek aan bod tijdens themabijeenkomsten van groot CvB, bijvoorbeeld gericht op uitstroom/doorstroom en voor het evalueren van hun ontwikkelingsperspectiefplan.

4.6 Multidisciplinair overleg (MDO)

In het MDO kunnen naast de school, ouders/verzorgers (en eventueel de leerling) ook één of meer externe deskundigen uit onderwijs en/of jeugdhulp deelnemen. Hierin wordt de hulpvraag besproken en gezocht naar mogelijke acties en oplossingen binnen en buiten de school.

4.7 Toestemming onderzoek en bewaren gegevens

Om het onderwijs goed op uw kind af te stemmen, is soms individueel onderzoek nodig, bijvoorbeeld door een psycholoog/orthopedagoog of logopedist. Dit gebeurt altijd met uw toestemming. Nadat de uitkomsten van dit onderzoek met u zijn gedeeld of besproken, en als u het ermee eens bent, dan slaan we het onderzoeksverslag op in het digitale schooldossier van de leerling en verwerken we de resultaten in het OPP. Onze medewerkers hebben toegang tot dit systeem zo lang een leerling bij onze school ingeschreven staat. Deze gegevens blijven tot vijf jaar na uitschrijving bewaard.

4.8 Gezag, omgangen gescheiden ouders

In de samenwerking met scholen en ouders/verzorgers heeft het zorgondersteuningsteam te maken met gescheiden ouders, eenoudergezinnen en samengestelde gezinnen. Daarnaast werken zij samen met ouders en kinderen voor wie een kinderschermingsmaatregel is opgelegd, zoals een ondertoezichtstelling. De specialisten in het zorgondersteuningsteam handelen volgens hun beroepscode en nemen een actieve rol om de gezagsposities van ouders of andere wettelijk vertegenwoordigers, duidelijk te krijgen.

4.9 Sociale veiligheid

We vinden het belangrijk dat iedereen zich veilig voelt binnen school. De school zorgt voor een veilige omgeving – op sociaal, fysiek en psychisch gebied – voor leerlingen en medewerkers. Dit vraagt een specifieke aanpak binnen de school. We hebben deze aanpak vastgelegd in het sociaal veiligheidsplan. Om te bewaken of iedereen in de school deze sociale veiligheid ervaart, is er jaarlijks een sociale veiligheidsmeting onder leerlingen en personeel.

We gebruiken voor de leerlingen het meetinstrument Q-school. Dit hulpmiddel is speciaal ontwikkeld voor leerlingen van het GO en het GVO. Q-school is minder gericht op taal, en meer op beeld. Het is geschikt voor leerlingen vanaf niveau 6 en wordt daarmee afgenomen in GO3, GO4, GO5 en GO Accent.

De leerlingenresultaten worden geanalyseerd en besproken op school- en klassenniveau. De medewerkersresultaten bespreken we met de medewerkers en de algemeen bestuurders. Binnen school is een veiligheidscoördinator aangesteld die het sociaal veiligheidsbeleid bewaakt.

4.10 Veiligheid en direct ingrijpen

Onze medewerkers streven er altijd naar om zo te handelen, dat ze moeilijk hanteerbaar gedrag voorkomen. Als dat niet lukt, passen zij de-escalerende technieken toe, die voor rust moeten zorgen. Wanneer de veiligheid van de leerling en/of diens omgeving in het geding is, kan het noodzakelijk zijn om direct in te grijpen. In zo'n situatie brengen we ouders/verzorgers altijd zo snel mogelijk op de hoogte over het incident. Daarna vertellen we meer over de (mogelijke) aanleiding en de acties die we inzetten om herhaling te voorkomen.

4.11 Externe partners

De Klimop werkt samen met een aantal partners buiten de school. Zij leveren een grote bijdrage aan de leerlingenzorg.

Zorgmedewerkers Sherpa

De Sherpa-medewerkers werken vanuit het scholenteam van Sherpa op onze school. Dit zijn vaste personen ondersteunende zorg bieden aan het onderwijs aan individuele kinderen die dit nodig hebben.

De school onderhoudt intensief contact met Sherpa en stemt regelmatig af of de ondersteuning nog bij de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen past.

Fysiotherapeut

De fysiotherapeut ondersteunt en stimuleert leerlingen in houding, beweging en fijn motorische ontwikkeling. De fysiotherapeut is niet in dienst van de school, maar wordt vergoed vanuit de verzekering. De behandeling vindt op school plaats, bij voorkeur onder schooltijd.

Jeugdarts

De jeugdarts doet de medische onderzoeken bij onze leerlingen. Dit vindt plaats bij een leerling die nieuw start op school en daarna elke drie jaar. De jeugdarts is één keer per maand op school aanwezig voor spreekuur met ouders/verzorgers en om onderzoeken te doen. Ouders/verzorgers krijgen vooraf altijd een bericht dat hun kind is uitgenodigd door de jeugdarts. De jeugdarts is verbonden aan de GGD, Team Jeugd en Gezin. De jeugdarts neemt (op uitnodiging) ook deel aan het groot overleg van de Commissie van Begeleiding.

Diëtist

Als blijkt dat een kind niet op streefgewicht zit, praat de diëtist met leerlingen en ouders/verzorgers over gezonde voeding, beweging en eetpatronen. De diëtist wordt vergoed vanuit de verzekering. Gesprekken vinden op school plaats, bij voorkeur onder schooltijd.

Leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar bewaakt samen met de directeur en de schoolmaatschappelijk werker de aanwezigheid van de leerlingen op school. De leerplichtambtenaar onderzoekt onder meer de oorzaken van verzuim, voert gesprekken met ouders/verzorgers wanneer een leerling vaak afwezig is en handelt juridische zaken af.

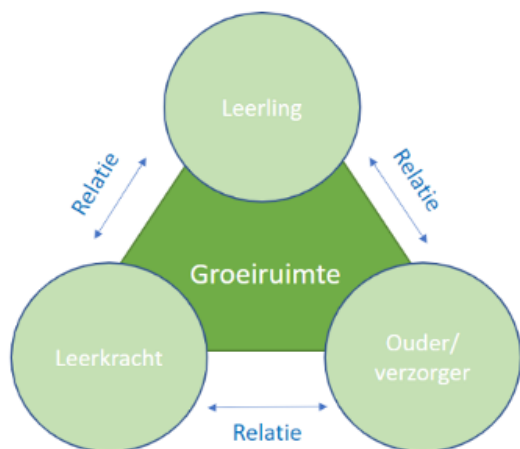
5

Ouders

5.1 Samenwerking met ouders

De betrokkenheid van ouders/verzorgers is belangrijk op de Klimop. De school is van mening dat ouders/verzorgers en leerkrachten samen verantwoordelijk zijn voor de schoolopvoeding van het kind. De ouders/verzorgers zijn dus co-partners in het onderwijsleerproces van hun kind. De school verwacht van ouders/verzorgers dat zij op een betrokken wijze alle schoolzaken volgen en dat zij zich actief opstellen naar school toe. Op deze manier is er een eerlijke open communicatie tussen school en ouders/verzorgers.

*Overall waar ouders staat moet gelezen worden: ouders en/of verzorgers

5.2 Informatievoorziening aan ouders/verzorgers over het onderwijs en de school

We hechten veel waarde aan een goede communicatie met de ouders/verzorgers. Dit gebeurt door:

- Parro, voor de dagelijks overdracht tussen leerkracht en ouders/verzorgers.
- E-mail voor belangrijke brieven en informatie.
- Website om informatie op te zoeken.
- Nieuwsbrief met per kwartaal informatie vanuit school.
- Jaarkalender, met daarop alle vakantiedagen, studiedagen, activiteiten en bijeenkomsten van dat schooljaar.
- Startgesprekken aan het begin van het schooljaar.
- Oudergesprekken in februari en juni/juli waarin we de resultaten en ontwikkeling van de leerling bespreken. In het gesprek in juni/juli bespreken we ook het OPP.
- Tussentijdse gesprekken op verzoek van ouders/verzorgers of de leerkracht
- Ouderavonden over specifieke thema's op de Klimop.
- Ouderavonden over specifieke thema's samen met andere ZML-scholen.
- Voorlichtingsbijeenkomsten door partijen buiten de school.

We communiceren op basis van wederzijds respect en vertrouwen. We verwachten dan ook dat zowel ouders/verzorgers als het onderwijspersoneel zich hieraan houden in gesprekken of in schriftelijke communicatie.

Kansen voor de Toekomst

5.3 Informatie aan gescheiden ouders

Als beide ouders ouderlijk gezag hebben

Als ouders allebei het ouderlijk gezag hebben, krijgen zij allebei informatie. Zij moeten dan wel op het inschrijfformulier aangeven via welke e-mailadressen ze deze informatie willen ontvangen. Indien nodig, kan de administratie dit e-mailadres aanpassen. In de praktijk betekent dit dat we het portfolio van het kind één keer als origineel meegeven. Voor het OPP en de oudergesprekken plannen we per leerling één gesprek. Dit kan ook een digitaal gesprek zijn, als dit voor gescheiden ouders prettiger is. In bijzondere gevallen is het mogelijk om twee aparte afspraken te maken, als dat in het belang van de leerling is.

Als een van de ouders het ouderlijk gezag heeft

Als een van de ouders het ouderlijk gezag heeft en de andere ouder niet, dan geven we de ouder met het ouderlijk gezag de informatie. Als de ouder zonder gezag om informatie vraagt, zijn wij verplicht ook de andere met gezag te informeren. De ouder die informatie vraagt, moet hiervoor een schriftelijk verzoek en kopie van zijn/haar identiteitsbewijs aan school geven. Wij geven dit dan door aan de ouder die het gezag heeft. De school zal daarna de ouder zonder ouderlijk gezag informatie geven. Behalve als het in het belang van het kind is dit niet te doen.

Partner van een ouder met ouderlijk gezag

Soms krijgt een ouder een nieuwe relatie. De school geeft geen informatie aan de nieuwe partner van de ouder zonder de aanwezigheid van de gezaghebbende ouder. Als een ouder wil dat de nieuwe partner aanwezig is bij bijvoorbeeld een oudergesprek, dan gebeurt dit in overleg. Ook informeren wij de andere ouder met ouderlijk gezag.

(Toeziend) voogdijschap

Wanneer een leerling onder (toeziend) voogdijschap staat, geven wij ook deze gemachtigde persoon informatie over een kind. Alleen een voogd mag beslissingen nemen zonder toestemming van de ouders. Bij toezien voogdijschap hebben de ouders nog steeds de ouderlijke macht en mogen zij beslissingen nemen.

5.4 Ouderavonden

Tijdens het schooljaar organiseren we meerdere ouderavonden om met elkaar te praten over belangrijke onderwerpen die te maken hebben met de jongeren het onderwijs en de opvoeding. Via enquêtes en een ouderpanel vragen we ouders/verzorgers welke onderwerpen zij interessant vinden voor een ouderavond. De schoolmaatschappelijk werker organiseert deze avonden samen met de betrokken spreker. De leden van de Ouderraad zijn gastvrouw/gastheer op deze avonden.

5.5 Ouderbetrokkenheid

De school neemt een belangrijk deel van de opvoeding van kinderen over en daar willen ouders/verzorgers bij betrokken zijn. We willen als school verschillende vormen van ouderbetrokkenheid dan ook graag stimuleren. Zo worden ouders uitgenodigd om aanwezig te zijn bij vieringen of andere belangrijke momenten in het schooljaar. Middels koffie-ochtenden proberen we laagdrempelig de mogelijkheid te bieden aan ouders om hun opvoedvragen te delen met andere ouders en professionals binnen de school. Ook vragen we waar nodig ouders bij het rijden en begeleiden van buitenschoolse activiteiten.

5.6 Medezeggenschapsraad – MR

De medezeggenschapsraad (MR) is een verplicht orgaan van de school waarin ouders en personeelsleden vertegenwoordigd zijn. Zij denken mee over de kwaliteit van de school.

De Wet Medezeggenschap op Scholen en het Medezeggenschapsreglement bepalen de werkzaamheden en rechten van de MR. De belangrijkste punten hierbij zijn:

- Iedereen krijgt de mogelijkheid om zijn belangen naar voren te brengen.
- Alle partijen kunnen hun standpunten toelichten en zo nodig verdedigen.
- Er is openheid, zowel binnen de MR als naar de school toe.

De MR mag met de directeur van de Klimop alle onderwerpen bespreken die de school aangaan. Zo kan de MR haar mening geven over beleidsvoorstellen, over de richting die het schoolbestuur op wil gaan en over de acties die daarbij horen. Daarnaast kan de MR zelf met voorstellen komen. Afhankelijk van het onderwerp heeft de MR de volgende rechten:

Instemmingsrecht: instemming van de MR wordt gevraagd bij bijvoorbeeld het vaststellen van het schoolplan en de klachtenregeling.

Adviesrecht: de MR kan advies uitbrengen over bijvoorbeeld de vakantieregeling, het aanstellen en de taken van de directeur, nieuwbouw of een belangrijke verbouwing van de school.

Initiatiefrecht: de MR kan zelf met voorstellen komen.

Informatierecht: de directeur van de school bespreekt de dagelijkse zaken op school minimaal twee keer per jaar met de MR.

De werkwijze van de MR staat in het MR-reglement. Dit is op te vragen op school.

In de MR van de Klimop zitten twee vertegenwoordigers namens de ouders (de oudergeleding, OMR) en twee medewerkers namens de personeelsleden (de personeelsgeleding, PMR), verdeeld over de afdelingen GO en GVO. Alle ouders en personeelsleden kunnen zich verkiesbaar stellen voor de MR. De MR vergadert ongeveer eens per zeven à acht weken en de vergaderingen zijn altijd openbaar. Van alle vergaderingen worden notulen gemaakt. Deze zijn in te lezen op school.

Heeft u vragen, opmerkingen of onderwerpen die u op de agenda wilt zetten, of wilt u gewoon eens een vergadering bijwonen, stuur dan een e-mail naar:

mrklimop@klimopschool.net

5.7 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad - GMR

Het bestuur van stichting Elan heeft een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de GMR. Hierin zitten ouders en personeelsleden van de verschillende scholen van stichting Elan.

De GMR denkt mee over bestuursbesluiten en heeft hier op verschillende onderdelen zeggenschap in. Namens de Klimop is een leerkracht vertegenwoordigd in de GMR.

6

Regels en Regelingen

6.1 Algemene Schoolregels

Deze regels gelden voor alle personen in de school, zowel leerlingen, personeel als ouders of andere bezoekers.

We zijn respectvol naar alle personen in de school.

We gebruiken de materialen waarvoor ze bedoeld zijn.

We gebruiken woorden en taal die fatsoenlijk zijn.

We lopen rustig door de gangen en op de pleinen.

We houden de deur voor elkaar open.

We helpen de ander als dat nodig is.

We zorgen ervoor dat iedereen zich prettig voelt in school.

Naast deze schoolregels zijn er regels per groep. Deze worden aan het begin van het schooljaar met de groep besproken en vastgelegd.

Elke maand staat een spreuk centraal binnen de school. Deze spreuk helpt de leerlingen om na te denken over gedrag en wat er nodig is om samen prettig te kunnen leven in en buiten school. De spreuken verwijzen naar de schoolregels.

6.2 Bedrijfs hulpverlening (BHV)

In de school streven we naar een zo groot mogelijke veiligheid. Er zijn tien mensen opgeleid tot bedrijfs hulpverlener (BHV'er). Daarnaast is er een hoofd-BHV'er die de uitvoering bewaakt. De BHV'ers krijgen jaarlijks bijscholing in het verlenen van hulp bij calamiteiten, de bestrijding daarvan, EHBO en evacuatie. Bij het presentiebord naast de ingang van de school is te zien wie de BHV'ers zijn en wie welke dag aanwezig is.

Het BHV-veiligheidsplan is op school in te zien.

6.3 Preventiemedewerker

Binnen de school is een medewerker aangewezen als preventiemedewerker. Zij bewaakt de fysieke en sociale veiligheid van de school en adviseert de school vanuit de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

6.4 Klachtenregeling

Overal waar mensen werken, kunnen misverstanden ontstaan en worden fouten gemaakt. Ouders/verzorgers zijn altijd welkom om dit met ons te bespreken. Samen streven we naar een oplossing. Klachten of vragen legt u in eerste instantie voor aan de leerkracht van uw kind. Mocht dit niet leiden tot een voor u voldoende afhandeling van de vraag of klacht, dan kunt u ook terecht bij de directie, de intern begeleider, de schoolmaatschappelijk werker of de orthopedagoog/psycholoog.

De volledige klachtenregeling, waarin de procedure klachtbehandeling beschreven staat, is te vinden op: www.stichtingelan.nl onder Documenten.

6.5 Vertrouwenspersonen

Interne vertrouwenspersoon (IVP)

Heeft u het gevoel dat u niet serieus wordt genomen of dat er niet goed naar u wordt geluisterd? Of zijn er problemen die u niet met de groepsleerkracht wilt/durft te bespreken? Neem dan contact op met onze vertrouwenspersoon. Dit geldt ook voor klachten over ongewenst gedrag op school, zoals pesten, ongewenste intimiteiten, discriminatie, agressie en geweld.

De vertrouwenspersoon is aangesteld om ervoor te zorgen dat klachten of problemen op een passende manier worden afgehandeld. De gesprekken zijn vertrouwelijk. In overleg met de ouders/verzorgers en/of het kind kijkt de vertrouwenspersoon wat er moet worden gedaan of wie er moet worden ingeschakeld om tot de best mogelijke oplossing te komen.

Als het nodig is, brengt de vertrouwenspersoon u in contact met de externe vertrouwenspersoon voor verdere begeleiding in de klachtenprocedure.

De vertrouwenspersonen van de Klimop zijn:

Yvonne Blok-van Buuren, leraarondersteuner
 035 – 6211622
 mail: y.vanbuuren@elanscholen.nl

Suzanne Pos, schoolmaatschappelijk werker
 035 – 6211622
 mail: s.pos@elanscholen.nl

Marion Wijmans, leraarondersteuner
 035 – 6211622
 mail: m.wijmans@elanscholen.nl

Externe vertrouwenspersoon

Komt u met hulp van de interne vertrouwenspersoon of de betrokkenen niet tot een oplossing? Dan is er de externe vertrouwenspersoon. Ook zij biedt een luisterend oor en denkt met u mee over de mogelijkheden om tot een oplossing te komen.

Naam: **CED Groep, Angela Groen**
 Telefoonnummer: 010-4071993
 E-mail: a.groen@cedgroep.nl

Vertrouwensinspecteur

Voor een onafhankelijk advies bij een klacht kunt u ook contact opnemen met een van de vertrouwensinspecteurs van de Onderwijsinspectie via telefoonnummer 0900-111 3111 (lokaal tarief) op weekdays van 8.00 uur tot 17.00 uur.

Onafhankelijk onderzoek

Klacht over ongewenst gedrag, die volgens u door de school onvoldoende zijn opgelost, kunt u melden bij de landelijke klachtencommissie (www.gcbo.nl). De externe vertrouwenspersoon kan u in het klachttraject begeleiden.

6.6 Stroomschema bij klachten

6.7 Meldplicht seksueel geweld

Wanneer ouders/verzorgers en/of leerlingen meldingen doen over seksueel overschrijdend gedrag binnen de schoolsituatie, waarbij mogelijk sprake is van ontucht, aanranding of een ander zedendelict door een schoolmedewerker richting een minderjarige leerling, is de school wettelijk verplicht het College van Bestuur (CvB) van stichting Elan te informeren. Vervolgens is het CvB verplicht om aangifte te doen bij de politie.

6.8 Privacy & AVG

Gegevens die over leerlingen gaan noemen wij persoonsgegevens. Wij maken alleen gebruik van persoonsgegevens als dat echt nodig is voor het begeleiden van onze leerlingen.

Om de gegevens te beschermen, heeft de Klimop een privacyreglement. Dit reglement is goedgekeurd door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Het reglement is te vinden op de website van stichting Elan: www.stichtingelan.nl/home/privacy.

Daarnaast hebben we een privacyverklaring. Hierin staat waarom we persoonsgegevens opslaan en welke gegevens we verzamelen voor welk doel. De meeste gegevens krijgen we van ouders/verzorgers bij de aanmelding van het kind. Daarnaast schrijven leerkrachten en ondersteunend personeel gegevens over de leerlingen op, zoals cijfers.

Soms is het nodig dat een psycholoog, orthopedagoog, logopedist of kinderfysiotherapeut onderzoek doet om het onderwijs goed af te stemmen op het kind. Dit gebeurt altijd met toestemming van de ouders/verzorgers. Als het onderzoek is besproken en de ouders/verzorgers

akkoord gaan, bewaren we het onderzoeksverslag in het digitale schooldossier van de leerling. Onze medewerkers hebben toegang tot dit systeem zolang de leerling bij onze school ingeschreven staat.

Bij de verwerking van persoonsgegevens houden wij ons aan de wetgeving die hierover gaat, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

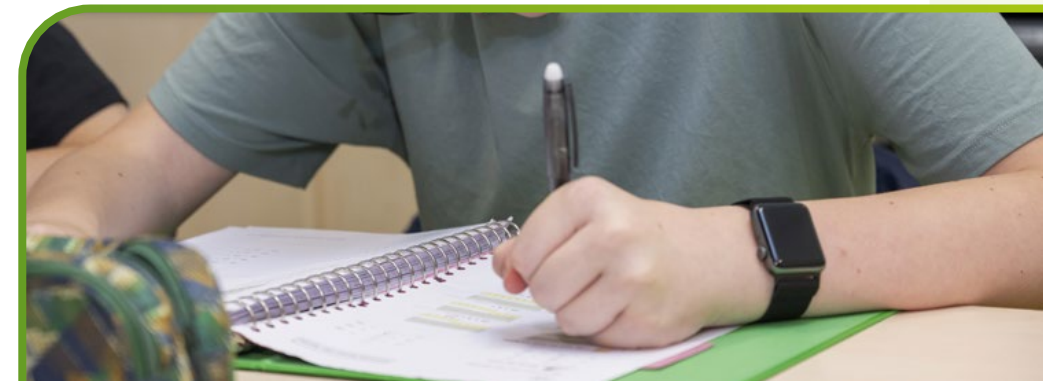
Als u na het lezen van het privacyreglement nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met onze externe Functionaris Gegevensbescherming José Schildwacht, j.schildwacht@cedgroep.nl.

6.8 Beveiligingscamera's

In en om de school zijn beveiligingscamera's opgehangen. Dit is om vernielingen of overlast in beeld te kunnen brengen. De beelden zijn door alleen door medewerkers te bekijken die daartoe aangewezen zijn. Zij hanteren de privacyregels van de leerlingen, medewerkers en bezoekers. De beelden worden na 30 dagen verwijderd.

6.9 Rookvrije school

De Klimop zet zich actief in voor een rookvrije generatie. Roken in de school is niet toegestaan. Daarnaast hangen er bij de schoolpleinen bordjes met de tekst 'Rookvrij'. Een rookvrije school en schoolplein geldt voor iedereen. Voor alle medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en ook medewerkers van organisaties die met onze school samenwerken, zoals chauffeurs van leerlingenvervoer of leveranciers. Wij vragen u dan ook om niet te roken buiten het schoolplein, bij de ingang van het plein of bij het hek in het zicht van de leerlingen. Zo dragen we samen bij aan een gezondere leeromgeving voor onze kinderen.

6.11 Kledingvoorschriften

We vinden het belangrijk dat zowel leerlingen als personeel kleding dragen die past in een schoolomgeving. Leerlingen moeten leren dat kleding een onderdeel van respectvol gedrag is. Op school hebben wij de volgende kledingvoorschriften:

- De kleding moet schoon en verzorgd zijn.
- Kleding waarbij tijdens de communicatie de gezichtsuitdrukking wordt bedekt, is niet toegestaan. Een goede communicatie is immers erg belangrijk in het leerproces.
- Het dragen van petten, mutsen en capuchons tijdens de lessen op school is niet toegestaan.
- Kleding waarbij de veiligheid in het geding is bij lessen als sport, beweging en spel is niet toegestaan.
- De kleding moet passen in de schoolomgeving. De buik moet bedekt zijn; een ontbloot bovenlijf is niet toegestaan. Bij een kort truitje/shirtje dient de navel minstens bedekt te zijn. Dit geldt ook voor het decolleté.
- De kleding mag met tekst of beeld niet aanstootgevend of beledigend zijn.

Volwassenen (medewerkers en ouders/verzorgers in de school) dienen zich te allen tijde te realiseren dat ze een voorbeeldfunctie hebben voor de leerlingen.

Als de directie vindt dat kleding van een leerling niet in een schoolomgeving past, kan zij de leerling en de ouders/verzorgers hierop aanspreken. De directie kan ook medewerkers persoonlijk aanspreken op hun kleding, als hier aanleiding voor is.

Gymkleding

Om hygiënische redenen vragen we de leerlingen niet te sporten in hun dagelijkse kleding die ze ook in de klas dragen.

Tijdens de lessen bewegingsonderwijs moeten de leerlingen gymkleding dragen. Dit zijn een sportbroek, sportshirt en gym schoenen met witte zolen. Ouders/verzorgers geven deze kleding aan hun kind mee naar school. Controleer regelmatig of kleding en schoenen nog passen.

Leerlingen die geen gymkleding mee hebben doen wel mee met de gymles, zij krijgen eenmalig een shirt en broekje van school te leen.

6.12 Medische handelingen en medicijngebruik

Leerkrachten op de Klimop kunnen en mogen geen medische handelingen uitvoeren. Dit betekent dat ouders/verzorgers dit zelf moeten doen of iemand moeten machtigen om de handelingen uit te voeren, zoals een wijkverpleegkundige. Bij regulier medisch handelingen kunt u denken aan het regelmatig toedienen van bijvoorbeeld injecties, pillen of sondevoeding als gevolg van chronische ziekte of aandoening. Bij ongevallen op school waarschuwen wij direct de ouders/verzorgers en nemen de nodige acties. In zo'n geval halen we er ook altijd een BHV'er vanuit school bij.

Soms krijgen leerlingen medicijnen of andere middelen voorgeschreven. Deze moeten ze dan een aantal keer per dag gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt aan AD(H)D-medicatie, pufjes voor astma, Epi-pen (anti-allergische reactie) of antibiotica. Als het nodig is, moet u als ouder/verzorger een medicijnverklaring op school ondertekenen. Deze kunt u opvragen bij de administratie. Bij veranderingen in de medicatie ondertekent u een nieuwe verklaring. De leerkracht kan de medicatie in een gesloten kast bewaren. Het kan ook zijn dat de leerling de medicijnen zelf bij zich heeft.

6.13 Time-out, schorsen en verwijderen

Time-out

Het kan gebeuren dat een leerling de schoolregels zodanig overtreedt dat een korte time-out wenselijk is. In dat geval nemen we contact op met de ouders/verzorgers om de leerling op te halen. De leerling is maximaal 1 à 2 dagen thuis. Op de eerste dag dat de leerling weer naar school komt, vindt er altijd een herstelgesprek plaats. Hiermee herstellen we de relatie en maken we afspraken om een misstap in de toekomst te voorkomen.

Schorsen

Als een leerling een ernstig incident veroorzaakt waarbij de veiligheid van de leerling zelf of andere leerlingen/medewerkers in gevaar (dreigt

te) komen, mag school deze leerling schorsen. Een geschorste leerling mag tijdelijk geen lessen volgen en niet op school komen. De school mag een leerling maximaal één week (vijf schooldagen) schorsen. Wanneer u het niet eens bent met de schorsing van uw kind kunt u bezwaar maken bij de Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs.

Een schorsing van meer dan twee schooldagen moet bij het bestuur en de inspectie van het onderwijs worden gemeld. Wanneer een leerling meerdere keren is geschorst of wanneer een leerling iets zeer ernstigs heeft gedaan, kan de school een leerling verwijderen.

Verwijderen

De school kan om verschillende redenen besluiten een leerling te verwijderen. Bijvoorbeeld als:

- De school een leerling niet de nodige speciale zorg kan bieden.
- De leerling zich voortdurend agressief gedraagt.
- Er ernstige conflicten zijn waarbij de leerling en/of ouders/verzorgers zijn betrokken.

Het besluit om een leerling te verwijderen wordt genomen door de schooldirectie in overleg met het bestuur van stichting Elan. Ouders/verzorgers krijgen schriftelijk bericht met daarbij de redenen voor het verwijderen. Voordat het bestuur een besluit neemt, is er een gesprek met de leerling, de ouders/verzorgers en de leerkracht. Ouders/verzorgers krijgen een verslag van dit gesprek en tekenen dit voor gezien, voordat school het verslag toevoegt aan het leerlingdossier. School licht de leerplichtambtenaar en de Inspectie van het Onderwijs in over het verwijderen van de leerling.

Ouders/verzorgers kunnen 6 weken na het genomen besluit bezwaar maken bij het bestuur. Ze mogen ook vertellen waarom ze de verwijdering onterecht vinden. Zo lang de bezwaarprocedure loopt, kan school de leerling schorsen. Binnen vier weken nadat het bestuur het bezwaar heeft ontvangen, volgt een definitief besluit over de verwijdering. De school mag een leerling pas definitief verwijderen als de directie, in samenspraak met ouders/verzorgers, een andere school voor de leerling heeft gevonden. Als dit niet snel genoeg lukt, neemt de directie contact

op met het samenwerkingsverband Unita en de leerplichtambtenaar. Het protocol 'schorsing & verwijdering' is op verzoek op school in te zien.

Bezwaar tegen verwijdering

Als het bestuur definitief heeft besloten om een leerling te verwijderen, kunnen ouders/verzorgers bezwaar maken. Het bestuur stelt de ouders/verzorgers op hoogte van deze mogelijkheid. Ouders/verzorgers kunnen de zaak voorleggen aan de rechter. Het bestuur kan de leerling pas verwijderen als er een nieuwe school voor de leerling is gevonden. Na ingang van de Wet Passend Onderwijs mag het bestuur nog steeds een leerling verwijderen. Binnen het gespecialiseerd onderwijs geldt zorgplicht en is de school verantwoordelijk voor een nieuwe school na verwijdering. De school zoekt, in samenspraak met de ouders/verzorgers naar een alternatieve passende school of zorgvoorziening.

6.14 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Om sneller en beter in te grijpen bij vermoedens van kindermishandeling zijn scholen vanaf 2013 wettelijk verplicht om een meldcode te hebben. Wij werken volgens het Basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/documenten/rapporten/2017/01/09/basismodel-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling>.

De meldcode is een stappenplan voor (onderwijs)professionals. Zij moeten de stappen doorlopen als ze vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben.

De meldcode bestaat uit de volgende vijf stappen:

1. Op een rij zetten welke signalen er zijn.
2. Gericht overleg met collega's en zo nodig advies vragen bij het meldpunt Veilig Thuis.
3. Gesprek met de leerling en/of ouders/verzorgers.
4. Het inschatten van het geweld of de kindermishandeling.
5. Het melden van vermoedens van kindermishandeling en huiselijk geweld bij Veilig Thuis.

6.15 Aandachtsfunctionaris

Elke school heeft een aandachtsfunctionaris bij wie de meldingen rond kindermishandeling centraal binnenkomen.

Op de Klimop is dat mevrouw Suzanne Pos, schoolmaatschappelijk werker. Tel.nr. 035-6211622 of e-mail: s.pos@elanscholen.nl

6.16 Handle with care

Onze school doet mee aan het project 'Handle with Care'. Hierin werken we samen met de politie en Veilig Thuis. Het doel van dit project is om een leerling na een heftige gebeurtenis een veilige omgeving te bieden.

Als een leerling te maken heeft gehad met huiselijk geweld en/of kindermishandeling, en de politie en Veilig Thuis daarvoor zijn ingeschakeld, krijgt school een Handle with Care-melding. Dit is nodig, want ook na een heftige gebeurtenis thuis gaan veel kinderen de volgende dag meteen weer naar school.

In de melding staat:

- De naam van de leerling
- De geboortedatum van de leerling
- Het signaal 'Handle with Care'

Details over de situatie thuis krijgt school niet te horen. De melding gaat naar de directeur, de schoolmaatschappelijk werker en de intern begeleider, die vervolgens de leerkracht van de leerling inlichten. De leerkracht kan nu rekening houden met de leerling en kijken wat er nodig is. Ook neemt school contact op met de ouders/verzorgers om hen over de Handle with Care-melding te informeren.

6.17 Verzekeringen

Collectieve ongevallenverzekering

De school heeft een collectieve ongevallenverzekering voor leerlingen, medewerkers en vrijwilligers. Deze verzekering geldt gedurende de periode dat zij op school zijn of op stage zijn, maar ook tijdens excursies, uitstapjes en schoolkampen.

Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering WA

Daarnaast dienen alle leerlingen via de ouders/verzorgers een WA-verzekering te hebben voor het geval zij aansprakelijk worden gesteld voor schade aan derden.

Vervoer van leerlingen

Bij het vervoeren van leerlingen ligt de aansprakelijkheid bij de vervoerder. Dat kan zijn de ingehuurde maatschappij, een ouder/verzorger, een medewerker van de Klimop etc. Het is noodzakelijk dat hiervoor een ongevallen inzittendenverzekering is afgesloten door de bestuurder.

6.18 Sponsoring, giften, schenkingen

Scholen krijgen steeds meer mogelijkheden voor sponsoring, giften of schenkingen. Voor de school is het uitgangspunt altijd dat de sponsoring, gift of schenking moet samenhangen met het onderwijsleerproces en de uitgangspunten van de school. De sponsoring mag de objectiviteit, geloofwaardigheid en onafhankelijkheid van het onderwijs niet aantasten of beïnvloeden. Daarnaast mag sponsoring niet leiden tot afhankelijkheid van de sponsor met het oog op de doorgang van het onderwijsleerproces. De school maakt dan ook geen gebruik van structurele sponsoring. Voor sommige activiteiten, zoals projecten, is het mogelijk om schenkingen of giften te doen voor bijvoorbeeld de aanschaf van materialen of de huur van locaties.

7

Bestuur en team

7.1 Bestuur

De Klimop valt onder Stichting Elan. Deze stichting bestaat uit acht scholen; één voor gespecialiseerd onderwijs (GO), vier voor gespecialiseerd basisonderwijs (GBO), twee voor gespecialiseerd voortgezet onderwijs (GVO) en één voor gespecialiseerd onderwijs en gespecialiseerd voortgezet onderwijs (GO/GVO). Daarnaast zijn er verschillende tussenvoorzieningen, zoals de integrale tussenvoorziening BOOST voor leerlingen in de regio Gooi en Vechtstreek die niet meer naar school (dreigen te) gaan, en de onderwijs- zorgvoorziening ECHT voor leerlingen die zijn vastgelopen of dreigen vast te lopen in het (reguliere) onderwijs.

We werken dagelijks aan kansen voor de toekomst van onze leerlingen. Bij Elan bundelen we daarvoor onze krachten. Ruim 250 professionals weten elkaar te vinden en delen hun kennis en nieuwste inzichten met elkaar. Om zo nóg beter te worden, ieder kind het beste onderwijs te geven en het regulier onderwijs te ondersteunen.

Stichting Elan heeft een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. Alle scholen hebben een (locatie)directeur met twee kerntaken: onderwijskundig leiderschap en verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken in de scholen.

Alle scholen hebben een eigen medezeggenschapsraad (MR). Boven-schools is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

7.2 Team

Groepsleerkrachten

De leerkrachten hebben allemaal een pabo-opleiding afgerond. De groepsleerkracht is in iedere groep in de eerste plaats verantwoordelijk voor de algehele gang van zaken. Om de kennis en vaardigheden op hoog niveau te houden, worden leerkrachten jaarlijks nageschoold of bijgeschoold. Daarnaast professionaliseren zij zich door met de collega's in leerteams samen te leren, te onderzoeken, te reflecteren en te ontwikkelen.

Onderwijsassistenten en leraarondersteuners

De onderwijsassistenten ondersteunen het onderwijs in de klassen onder de verantwoording van de leerkracht. Zij werken dezelfde schooltijden als de leerkrachten. De leraarondersteuners werken meer zelfstandig in een groep, onder eindverantwoordelijkheid van een leraar. Leraarondersteuners kunnen ook voor een korte periode de taak van de groepsleerkracht overnemen in geval van ziekte of afwezigheid.

Directeur – Miriam Lugtenberg

De directeur bewaakt het geheel van kwaliteitszorg in de school. Zij plant, organiseert, coördineert en stuurt de schoolactiviteiten bij om zo de doelstellingen van de school na te streven en/of te behalen. Dit gebeurt eventueel in overleg met het schoolbestuur. De directeur stelt het vierjaarlijks schoolplan op met daaraan gekoppeld de jaarplannen. De directeur is verantwoordelijk voor het personeelsbeleid, de functionerings- en beoordelingscyclus en het welbevinden van alle personen in de school. Verder onderhoudt de directeur de contacten met het netwerk in de omgeving en zorgt voor goede PR naar de buitenwereld. De directeur is onderdeel van het Management Team (MT) van de Klimop.

Administratief medewerker – Jessica van Kooij

Zij is verantwoordelijk voor de leerlingenadministratie en andere administratieve taken binnen de school. Zij is het eerste aanspreekpunt op school, en ontvangt bezoekers en bezoekers.

Interne begeleiding – Marieke Vaessen

De intern begeleider (IB'er) is verantwoordelijk voor de onderwijskundi-

ge ondersteuning van de klassenteams. Daarnaast zorgt de IB'er voor het invoeren van nieuwe onderwijsontwikkelingen, materialen en methoden. Een belangrijk onderdeel van het werk is het verzamelen en bespreken van de resultaten, met als doel het onderwijs te verbeteren. De IB'er heeft een coachende functie richting het onderwijzend personeel en is erop gericht om de basis te versterken (goed onderwijs voor alle leerlingen), in nauwe samenwerking met andere professionals binnen de school. Verder kijkt de IB'er regelmatig mee in de groepen, en ze levert een bijdrage aan de scholing van het personeel op studiedagen. De IB'er is onderdeel van het Management Team (MT) van de Klimop.

Psycholoog/orthopedagoog - Lisa de Bock en Irene Sloeserwij

Zij zijn verantwoordelijk voor de psychologische onderzoeken in het kader van handelingsgerichte diagnostiek en de her-indicering voor de TL-V's. Ook kunnen zij een rol spelen in onderzoeken die worden gedaan op verzoek van passend onderwijs (Unita of Qinas). De psycholoog en orthopedagoog hebben een coachende functie richting het onderwijzend personeel en zijn erop gericht om de basis te versterken (goed onderwijs voor alle leerlingen), in nauwe samenwerking met andere professionals binnen de school. De psycholoog en orthopedagoog kunnen deelnemen aan groepsbesprekingen en leerlingbesprekingen. De psycholoog en orthopedagoog stellen, in samenwerking met de rest van de Commissie van Begeleiding, het Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op voor alle leerlingen. Ook zorgen ze voor de juiste evaluatie van het OPP. De psycholoog en orthopedagoog zijn onderdeel van het Management Team (MT) van de Klimop.

Stage- en uitstroom coördinator - Marjan Groot

Zij begeleidt in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) en de leerkracht het traject richting een passende uitstroomplek. Stageplekken zijn onderdeel van dit traject. De stage-uitstroom coördinator heeft intensief contact met de stageplekken en met de gemeente om de goede bekostiging te realiseren. Na uitstroom van een leerling volgt nog een periode van nazorg, waarin gemonitord wordt of de uitstroomplek bestendig is.

Interne stage coördinator - Marion Wijmans

Zij organiseert voor de leerlingen van 14-15 jaar de eerste interne stage opdrachten. Zij ondersteunt de leerlingen bij de taken van persoons- en structuurafhankelijk, naar zelfstandig. Tevens overlegt ze met de stage-uitstroom coördinator welke ondersteuningsbehoeften een leerling nodig heeft bij het zoeken naar een passende externe stageplek.

Schoolmaatschappelijk werker - Suzanne Pos

Zij is op school aanwezig om extra ondersteuning te bieden aan leerkrachten, ouders/verzorgers of leerlingen. De schoolmaatschappelijk werker overlegt met leerkrachten, de commissie van begeleiding, ouders/verzorgers en de leerplichtambtenaar, en kan de brug zijn richting hulpverlening. Daarnaast heeft de schoolmaatschappelijk werker ruime kennis van de mogelijkheden voor hulp en ondersteuning in de regio.

Logopedist – Laura Awick

Logopedie is een onderdeel van het onderwijs, en ondersteunt leerlingen en leerkrachten op spraak-taalgebied. Logopedie vindt vooral in de groepen plaats. Daarnaast biedt de logopedist begeleiding aan leerlingen zodat zij de lessen in de klas beter kunnen volgen.

Naast deze behandeling is de logopedist ook gesprekspartner aan tafel bij MDO's en wanneer er logopedische vraagstukken zijn. Ook ondersteunt ze het team met spraak-taal-kennis en maakt ze deel uit van het Leerteam Taal. Ze zorgt hiermee voor het versterken en beïnvloeden van de leerkracht in het geven van de lessen.

Licentiehouders Geef me de 5 - Marieke Vaessen, Marjan Groot en Daphne Holdorp

De Klimop is een gecertificeerde Geef me de 5-school. Om hiervoor in aanmerking te blijven, dienen twee of meer medewerkers de post-hbo-opleiding Geef me de 5 met succes af te ronden en vervolgens ook de licentie-opleiding te volgen. De licentiehouders moeten in staat zijn de werkwijze over te brengen en zorgen dat deze blijvend wordt gebruikt. Licentiehouders krijgen coaching van Geef me de 5 en zijn op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen. Zij zijn daarmee de gespecialiseerde Geef me de 5-medewerkers van de Klimop en vormen het leerteam Geef me de 5.

Cultuurcoördinatoren

De cultuurcoördinatoren stellen het cultuurbeleidsplan voor de school op. Ze zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de plannen en zorgen dat cultuureducatie in de school levend blijft.

Stagiaires

Gedurende een belangrijk deel van het schooljaar krijgt ons team versterking van stagiaires die de mbo-opleiding SPW (sociaal-pedagogisch werk) of OAS (onderwijsassistent) volgen. Tevens biedt de school praktijkleervaringen aan pabo-studenten, of studenten van soortgelijke opleidingen, zoals hbo-pedagogiek.

Zij-instromers

Mensen die zich willen omscholen tot leerkracht bieden wij een leer-werkplek met goede begeleiding vanuit zowel de school als de stichting. Een zij-instroomer wordt altijd gekoppeld aan een ervaren leerkracht. Hiermee creëren we in tijden van een groot leerkrachtentekort gemotiveerde leerkrachten die in het gespecialiseerd onderwijs willen werken.

7.3 Externe partijen binnen de school

Fysiotherapeut

Binnen de school werkt een zelfstandig fysiotherapeut van Fysio Lage Naarderweg uit Hilversum. Deze praktijk is gespecialiseerd in kinderfysiotherapie. Zij behandelen leerlingen met een specifieke motorische hulpvraag. Deze behandeling zijn onder schooltijd. Dit wordt betaald vanuit de ziektekostenverzekering van de ouders/verzorgers.

Diëtist

Binnen de school werkt een zelfstandig diëtist van praktijk Diet Plus uit Hilversum. De diëtist doet controles en geeft ouders/verzorgers en leerlingen adviezen over een gezond lichaamsgewicht en gezonde voeding. School signaleert of leerlingen hiervoor in aanmerking komen en adviseert ouders/verzorgers hierover. Ouders/verzorgers geven zelf toestemming. Deze behandelingen zijn onder schooltijd. Dit wordt betaald vanuit de ziektekostenverzekering van de ouders/verzorgers.

Jeugdarts

Jeugd en Gezin wijst elke school een jeugdarts toe. Voor de Klimop is dat George Lo. Hij doet de controles bij leerlingen van 5, 8 en 11 jaar, of op afroep als er medische vragen zijn vanuit school of ouders/verzorgers. Daarnaast neemt de jeugdarts deel aan overleggen van de commissie van begeleiding. Deze zorg is kosteloos.

PMT training

Voor leerlingen die baat hebben bij PMT-training (Psycho Motorische Training) of weerbaarheidstraining hebben wij een samenwerking met de organisatie Standup zorg, gevestigd in Hilversum en Baarn. Behandeling kan plaatsvinden onder schooltijd of na schooltijd. Dit is afhankelijk van de beschikbaarheid van een begeleider en ruimtes. De kosten worden geregeld via de jeugdconsulent van de gemeente.

8

Kwaliteit en ontwikkeling

8.1 Schoolplan en jaarplan

Op de Klimop werken we cyclisch, planmatig en doelgericht aan de kwaliteit van het onderwijs. We doen dat volgens de 4D-cyclus ; Data, Duiden, Doelen, Doen. Elke 4 jaar stellen we een schoolplan op waarin we speerpunten en doelen vaststellen die we binnen deze 4 jaar willen behalen. Uitgangspunt voor het schoolplan is het strategisch beleidsplan van stichting Elan. Het huidige schoolplan van de Klimop loopt van 2023 tot 2028.

De onderwerpen uit het schoolplan waar we onze speerpunten op richten zijn:

- Onderwijskwaliteit
- Pedagogisch didactisch handelen
- Socialisatie en ik-vorming
- Professionele leercultuur
- Gezonde school
- Samenwerken met ouders en (zorg)partners

Vanuit de doelen van het schoolplan stellen we jaarlijks een jaarplan op. Aan het eind van het schooljaar evalueren wij welke doelen we behaald hebben, welke we deels behaald hebben en welke we niet behaald hebben. Ook kijken we wat we verder willen ontwikkelen in het schooljaar erna.

Het schoolplan en de jaarplannen worden besproken met het bestuur en de MR en zijn voor belangstellenden op te vragen bij de school.

8.2 Doelen voor schooljaar 2025-2026

Voor schooljaar 2025-2026 is een jaarplan vastgesteld. Voor komend schooljaar hebben we de volgende ambities en doelen centraal staan:

- Vastleggen van beleid in kwaliteitskaarten en proceskaarten
- Versterken van het pedagogisch didactisch handelen door de inzet van het EDI-model
- Leerkrachthandelen in beeld brengen middels het gebruik van kijkwijzers (GMD5 en EDI)
- Implementatie van de leerlijnen voor digitale geletterdheid
- Investeren in een inclusieve, veerkrachtige leeromgeving door training in stressmanagement, conflicthantering en mindset
- Vergroten van kennis over cultuurverschillen om cultuursensitief les te kunnen geven.

8.4 Kwaliteitszorg binnen school

Op de Klimop is de kwaliteitszorg goed op orde. De leerkrachten, intern begeleider, psycholoog/orthopedagoog en directie bewaken de kwaliteit van de school. Maar ook het bestuur en u als ouder/verzorger stellen we vragen over de kwaliteit van onderwijs op de Klimop. Het toetsingskader van de Inspectie van het Onderwijs is hierbij het uitgangspunt.

Op de Klimop werken we opbrengstgericht. Dit betekent dat we de prestaties van de leerlingen heel belangrijk vinden. Dit zijn niet enkel cognitieve prestaties, maar ook de ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied en leren-leren. We stellen hierbij realistische doelen. Twee keer per jaar meten we of we met de leerlingen op koers liggen met de doelen die we gesteld hebben.

We bekijken regelmatig de resultaten van ons onderwijs en beantwoorden dan de vragen:

- Leren de leerlingen voldoende?
- Geven we goed les?
- Zijn de leerlingen veilig?

De kwaliteit van onze school wordt in de eerste plaats bepaald door de teamleden. Zij kijken steeds terug op hun werk; in de groepsbesprekingen staat deze zelfreflectie centraal.

8.5 Opbrengstgericht werken

Het onderwijs binnen onze ZML-school is opbrengstgericht. We bieden onderwijs dat aansluit op de leerlingen en stellen doelen die uitdagend maar haalbaar zijn. Deze doelen staan in de schoolstandaard die is afgestemd op het doelgroepenmodel (zie hoofdstuk 2).

Via het 4D-model doorlopen we steeds dezelfde vier stappen om de opbrengsten te analyseren en nieuwe doelen vast te stellen:

- Data
- Duiden
- Doelen
- Doen

In de begin-midden- en eindejaarsprocedure voor leerkrachten zijn deze stappen opgenomen. In groepsbesprekingen worden deze doorgesproken met de IB'er en psycholoog/orthopedagoog. Twee keer per jaar bespreken we de opbrengsten met het dagelijks bestuur van stichting Elan.

8.6 Professionalisering

Als lerende organisatie sturen we aan op een team dat met elkaar samenwerkt en samen de kwaliteit blijft vergroten. Dit doen we door trainingen, cursussen, opleidingen en workshops te volgen. Daarnaast is ook het leren van en met elkaar van grote waarde. Dit gebeurt door met de collega's (bijvoorbeeld in leerteams) samen te leren, te onderzoeken, te reflecteren en te ontwikkelen. Maar ook door intervisie sessies, co-teaching en modellen (voordoen-nadoen).

Jaarlijks stelt het MT het scholingsplan op. Daarin staan alle onderdelen beschreven die voor het komende schooljaar op de agenda staan. Hier staan ook jaarlijks terugkerende onderwerpen op die voor de kwaliteit moeten zorgen. Denk hierbij aan:

- Onderhouden kennis en vaardigheden van de Geef me de 5-methodiek.
- Aanbod van opleidingen: pabo, zij-instroomopleiding, leraarondersteuner, onderwijsassistent, spelontwikkeling, E-Wise.
- Aanbod van workshops, lezingen en opleidingen van Speciaal Centraal.
- Conferenties gericht op (gespecialiseerd) onderwijs.
- Het merendeel van deze professionalisering vindt plaats na schooltijd. Om de mogelijkheid te bieden om als schoolteam in zijn geheel scholing te kunnen volgen, plannen we 5 studiedagen in. De leerlingen zijn dan vrij. Deze studiedagen staan in de jaarkalender.
- Professionalisering tijdens studiedagen in schooljaar 2025-2026
- Invoeren van EDI-model (Explicite Directe Instructie) voor didactisch effectief leerkrachthandelen (2x)
- Implementatie leerlijnen van Digitale geletterheid met Digiwijzer.
- Training Van Vendeloo – stressmanagement, conflicthantering en mindset.
- Doorontwikkelen van een professionele (leer)cultuur.

9

Aanmelden

9.1 Welke leerlingen bezoeken de Klimop?

De Klimop is een school voor zeer moeilijk lerende kinderen, doorgaans met een IQ tussen de 50 en 70. Leerlingen met een IQ tussen 70 en 80 zijn in enkele gevallen welkom als blijkt dat zij door grotere ondersteuningsbehoeften niet tot leren komen en onder niveau presteren.

De school heeft een GO- en een GVO- afdeling. Het GO is voor leerlingen in de leeftijd van 4-12 jaar en het GVO voor leerlingen van 12-18 jaar. Enkele 18-jarige leerlingen in het GVO blijven nog 1 of 2 jaar op school, als blijkt dat ze nog kunnen groeien en leren voordat ze uitstromen.

We zijn een erkende 'Geef me de 5'-school, waarmee we gespecialiseerd zijn in het bieden van onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen met autisme.

Het merendeel van onze leerlingen stroomt door vanuit onze eigen GO-school. Een ander deel komt vanuit het gespecialiseerd (basis)onderwijs of van andere G(V)O scholen. Er zijn ook leerlingen die (tijdelijk) in een behandelcentrum zijn geweest en terugkeren naar onderwijs.

9.2 Oriëntatie

U kunt een afspraak maken voor een oriëntatiegesprek met directeur Miriam Lugtenberg. Zij kan alles vertellen over de school en u een rondleiding door de school geven. De ervaring leert dat het prettig is om met eigen ogen te zien hoe de school er in de dagelijkse praktijk uit ziet. Onderwerpen die aan bod komen tijdens het gesprek en de rondleiding zijn onder meer:

- Wat is een ZML-school en past deze school bij mijn kind?
- Hoe geeft de Klimop het onderwijs vorm?
- Welke leerlingen zitten op de Klimop?
- Wie is mijn kind en wat heeft hij/zij nodig?
- Welke vormen van ondersteuning zijn er mogelijk?
- Kan mijn kind extra zorg krijgen?
- Zijn er mogelijkheden voor logopedie of fysiotherapie?
- Wat zijn de schooltijden?
- Hoe gaat de overstap?

We spreken over uw verwachtingen en die van de school.

U kunt uw kind op elk moment in het schooljaar aanmelden. De meeste leerlingen starten aan het begin van het nieuwe schooljaar, na de kerstvakantie of op het moment dat ze 4 jaar worden.

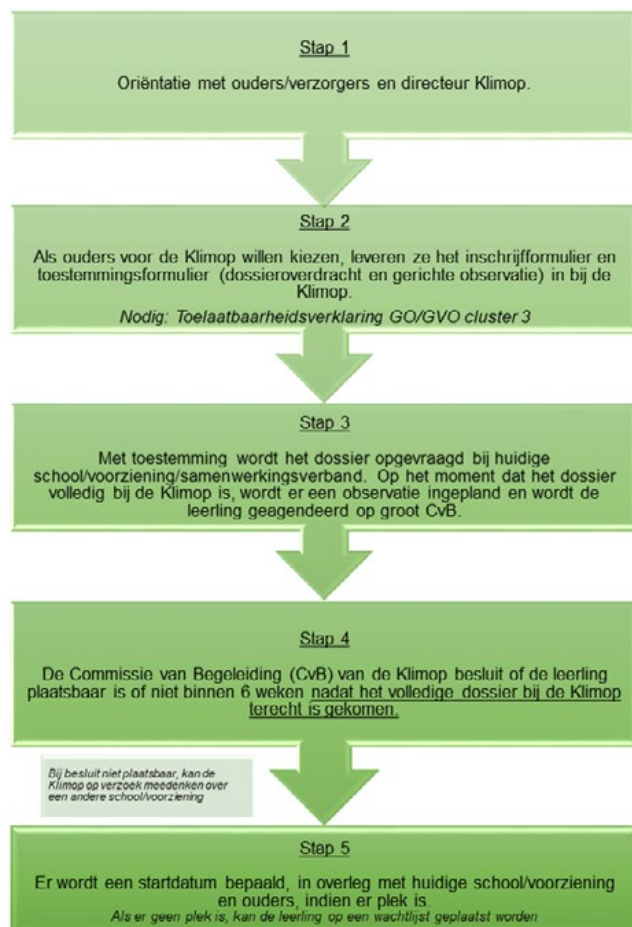
Aanmelden voor het nieuwe schooljaar kan tot uiterlijk 1 juni.

Voor een afspraak kunt u bellen naar 035-6211622 of mailen naar info@klimopschool.net

9.3 Aanmelden

Als u besluit om uw kind aan te melden, kunt u hiervoor het aanmeldingsformulier invullen. Dit is op school verkrijgbaar. Daarnaast vragen we u een toestemmingsformulier in te vullen voor de overdracht van de benodigde informatie.

Stroomschema aanmelding Klimop

9.4 Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Om aan te kunnen melden op GVO de Klimop heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring voor het GVO (TLV) nodig. Deze verklaring wordt afgegeven door het Samenwerkingsverband.

In het Gooi werken we met het samenwerkingsverband Qinas voor voortgezet onderwijs 12-18 jaar: Qinas– www.qinas.nl

De toelaatbaarheidsverklaring (TLV) wordt aangevraagd door de school/behandelcentrum van herkomst in overleg met de Klimop

9.5 Regelen leerlingenvervoer

De leerlingen komen niet alleen uit het Hilversum, maar ook van daarbuiten (Gooische Meren, Ronde Venen, Baarn) en zijn daarom afhankelijk van aangepast leerlingenvervoer, zoals een taxi(bus). Er zijn ook leerlingen die zelfstandig de reis van huis naar school maken of gebracht worden door hun ouders/verzorgers.

Om gebruik te maken van leerlingenvervoer dienen de ouders/verzorgers een aanvraag in bij de gemeente waar de leerling woont. School geeft een vervoersverklaring die ouders/verzorgers naar de gemeente sturen, samen met een inschrijffverklaring en de TLV.

De grootste aanbieders van leerlingenvervoer in onze regio zijn:

Vervoer Gooi en Vecht en Willemsen de Koning. De contactgegevens zijn te vinden in hoofdstuk 10 bij externe contacten.

10 Contactgegevens

10.1 Algemeen

De Klimop G(V)O

Hoflaan 10
035 - 621 16 22

www.klimopschool.net
1217EA Hilversum
info@klimopschool.net

Stichting ELAN

Algemeen dagelijks bestuur:
Mevr. R. van Mooren en Dhr. P. Schollaardt
035 - 685 28 47

info@stichtingelan.nl

Secretariaat Stichting Elan

Hoflaan 10a
035 - 685 28 47

1217 EA Hilversum

Onderwijsinspectie

Postbus 2730
030 - 669 06 00

3500 GS Utrecht

Leerplichtambtenaar

Regionaal bureau leerlingzaken Gooi en Vechtstreek
Burgermeester Bordesstraat 80 1404 GZ Bussum
035 - 602 66 20

www.rblgv.nl

10.2 Samenwerkingsverband regio Gooi en Vechtstreek

SWV Qinas

Burgemeester de Bordesstraat 80 1404 GZ Bussum
035 - 526 94 81

info@qinas.nl

10.3 Externe partners

Scholenteam Sherpa

Marlot Bogers & Bianca Russchenberg
m.bogers@sherpa.org b.russchenberg@sherpa.org

Sherpa zorg-BSO (De Klimop)

Zorgbemiddeling Scholenteam en BSO
035 - 646 37 52 www.sherpa.org

Zorg in Beweging BSO

Karnemelkseweg 8a 3739 LB Hollandse Rading
035 - 533 803 4 www.zorginbeweging.nl

Vervoer Gooi en Vechtstreek

Oud Eemnesserweg 5G 3741 MP Baarn
088 - 829 44 44 www.vervoergv.nl

Willemsen de Koning leerlingenvervoer

Blankenweg 22 6827BW Arnhem
026 - 32 32 00 00 www.wdkgroep.nl

Jeugd en Gezin Gooi en Vechtstreek

Burgerm. de Bordesstraat 80 1404 GZ Bussum
035 - 692 63 90 www.jggv.nl

Jeugdarts de Klimop

Dhr. George Lo g.lo@ggdgv.nl
035 - 6926350

Fysiotherapie

Ellen Langhout ellen@fysiolagenaarderweg.nl
035 - 624 10 07

Diëtiste

Charla Peet info@dievita.nl
035 - 962 11 46 www.dievita.nl

www.klimopschool.net